VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 120 — Vol. XXXVII vuosikerta — Sudbury, Ontario — Lauantaina, lokakuun 16 p. — Saturday, Oct. 16, 1954

Yleinen aseistariisuminen on nykyään mahdollista

Canadan ehdotus YK:n poliittisen komitean kokouksessa saanut yleistä kannatusta

United Nations, N. Y. — Neljä länsivaltaa piti neuvottelut torstaina senjälkeen kun Canadan valtuutettu Martin neuvotteli Neuvostoliiton päävaltuutetun Andrei Vyshinskin kanssa. Plan senjälkeen kun poliittisen komitean kokous päättyi puolenpäivän aikaan torstaina Vyshinski ja Martin jälleen pitivät lyhyen neuvottelun. Tämän jälkeen Martin matkusti heti Ottawaan saamaan lisäohjeita.

Samaan aikaan Yhdysvaltain, Ranskan ja Britannian valtuutetut tutkivat niitä lisäyksiä, jotka Vyshinski on tehnyt Canadan valtuutetun Martinin esitykseen. Se tosiasia, että Neuvostoliitto on suhtautunut myötämielisesti Canadan ehdotukseen on vaikuttanut huomattavasti toisiin valtuutettuihin ja tilanne näyttää nyt ollut paljon ystävällisempää.

United Nations, N. Y. — Canadan YK:n valtuutettu Paul Martin ehdotti keskiviikkona YK:n poliittisen komitean kokouksessa viiden suurvallan neuvottelua aseistariisumisesta. Neuvostoliiton valtuutettu Andrei Vyshinski sanoi, että hänen maansa suhtautuu ehdotukseen myönteisesti, mutta hän haluaa tutustua ehdotukseen lähemmin. Martin puhui poliittisen komitean kokouksessa Neuvostoliiton aseistariisumisehdotuksesta.

Canadan ehdotuksen mukaan pitäisi päättää aseistuksen vähentämisestä ja kokonaan kieltää kaikkien atomiaseiden käyttö sekä päättää nykyisten atomiaseiden muuttamista rauhanomaiseen käyttöön. Kansainvälisen kontrollielimen muodostamista, jolla olisi valta ja oikeus valvoa, että tällaista päätöstä noudatettaisiin.

Canada on tätä puhetta neuvostoehdotusta, että Canadan tarkoitus on yrittää saada tehokas keinoisto aseisiin lehittämiseksi ja sanoi uskovansa siihen, että se on tuettava sitten viimeisen YK:n yleiskokouksen.

Ei sisi unohtaa, että se oli juuri aseistariisumiskomissionin alivaliokunnassa, jossa me saimme eräitä huomattavan edistystä länsivaltain asenteessa kuten se määriteltiin anglo-ranskalaisessa memoradumissa, jonka neuvostohallitus nyt hyväksyy sopimuksen perustaksi", sanoi mr. Martin.

Canada ehdottaa, että senjälkeen kun aseistariisumiskysymys keskustellaan loppuun poliittisessa komiteassa, niin viisi valtaa kokoontuu jälleen keskenään tarkoituksena päästä sopimukseen ja tekemään ehdotuksensa YK:n yleiskokoukselle niin pian kuin on päästy riittävään tulokseen.

Martin sanoi, että "jos mahdollisesti syntyy joitain erimielisyyksiä, niin ehkäpä, minun mielestäni, päästään helpommin sopimukseen niiden asiassa muodostavat aseistariisumisneuvoston, jotka ovat Ranska, Neuvostoliitto, Britannia, Yhdysvallat sekä Canada."

Martin sanoi, että kaikkein tärkein mitä tällä hetkellä on se, että tulisi valmistettua pohja neuvottelun jatkamiselle.

Hän sanoi, että neuvostohallituksen kanta ilmenee erikoisesti siitä miten kontrolli määriteltäisiin.

Intian valtuutettu V. K. Krishna Menon vastusti Canadan ehdotusta siksi koska se merkitsisi käytännössä Ranskan, Yhdysvaltain ja Britannian vallan lopettamista. Hän sanoi, että muutamien päivien keskustelu on tuonut huomattavia tuloksia. Ranskan, Yhdysvaltain ja Britannian valtuutetut yhtyivät Canadan ehdotukseen.

Britanniassa ei toimiteta noitajahtikuulusteluja

Sanoi Britannian entinen yliprokuraattori, mutta kuitenkin mielipiteitten takia pannaan ihmisiä pois yleisistä toimista

Welleys, Mass. — Britannian entinen yliprokuraattori Sir Hartley Shawcross sanoi täällä keskiviikkona, että brittiläiset eivät koskaan sallisi toimittaa "julkisia tutkimuksia kommunistien poistamiseksi yleisten laitosten toimista". Hän puhui täällä Wellesleyn Collegessa.

"Englannissa tunnustetaan yleisesti se tosiasia", sanoi hän, "että jos me vaadimme vapautta edistää julkisesti sellaisia aatteita kuin mitä me haluamme, niin meidän tulee antaa toisille vapaus avoimesti ja rauhallisilla keinoilla edistää ajatuksiaan, jotta me emme hyväksy. Minä uskon tämän olevan poliittisen demokratian tasapainon todellinen salaisuus."

Sir Hartley sanoi, että Britannian politiikka on "pitää kaikessa hiljaisuudessa kommunistit pois sellaisista paikoista, joissa on kysymys turvallisuusvaarasta".

Hän tunnusti kuitenkin, että 149 on menettänyt toimensa epäiltyinä, joista 28 on saanut takaisin entisen toimensa, 72 siirretty yhdestä toimesta toiseen toimeen ja 19 on eronnut toimistaan.

"Mutta minä korostan edelleenkin", sanoi hän, "että kaikki tämä on tehty kaikessa hiljaisuudessa, tekemättä mitään sellaista, joka demoralisoisi yleisissä toimissa olevia".

Demokraateille voitto Alaskan vaaleissa

Juneau, Alaska. — Täällä ilmoitettiin keskiviikkona, että tiistaina suoritetuissa lainlaatijakunnan vaaleissa demokraattipuolue näyttää saavan suuren voiton.

Demokraattipuolueen ehdokkaat johtavat 26 äänestysalueella ja republikaanit vain kahdella alueella.

"Alaska melkein aina osoittaa miten kansa äänestää marraskuussa", sanoi demokraattipuolueen kongressin ehdokas E. L. Bartlett. Marraskuussa toimitetaan Yhdysvaltain kongressivaalit.

"Tämä osoittaa varmasti, että kongressiin tulee noin 30 paikan enemmistö demokraateille", päätti hän.

Kansa hämmästyy kun saa tietää mitä Lontoossa tapahtui

Sanoi Britannian Labor-puolueen vasemmistosiiven johtaja Aneurin Bevan

Lontoo. — Hämmästyksen aalto tulee kulkemaan Britannian yli, kunhan kansamme saa selville, mitä Lontoon kokouksessa itse asiassa tapahtui Länsi-Saksan varustelun ollessa kyseessä, sanoi Englannin työväenpuolueen vasemmistosiiven johtaja Aneurin Bevan puheessaan viikon alussa.

Ulkoministeri Edenin väitetään saaneen riemuvoiton kokouksessa, hän jatkoi.

Mutta hänen laakerinsa näyttävät muutaman viikon kuluttua varsin pahoinpidellyiltä, kun maa on saanut tilaisuuden tutustua hänen toimenpiteidensä seurauksiin — sikäli kuin Ranska ei ole kyllin viisas armahtaakseen meitä korjaamasta niiden hedelmiä. Paljon sellaista, mitä tapahtui, on salattu kansaltamme. Jos ne 12 saksalaista divisioonaa olivat niin tarpeelliset Länsi-Euroopan puolustukselle, että ne on koottava kohtaamaan Neuvostoliiton tahoilta tulevaa uhkaa — miksi sitten Neuvostoliitto ehdotti kiltisti niiden saapumista? Mitä neuvostoliittolaiset odottavat, jos he kerran aikovat pakottaa Euroopan kommunismin valtaan asevoimin hyökkäyksellä? Odottavatko he meidän tulevan vahvemmiksi, jotta saisivat itselleen tasavahvisen vastustajan?

On oikein, mitä Sir Winston Churchill sanoi konservatiivien kokouksessa Blackpoolissa, nimittäin että kansainvälisenä politiikkana ei ole menestystä, jos se perustuu kokonaisen kansojen aliarvioimiseen. lisäsi hän, sanoen, että on oikein, ettei meidän pidä perustaa politiikkaamme vihamielisyydelle Saksaa vastaan — mutta meidän ei myöskään pidä perustaa sitä vihamielisyydelle Neuvostoliittoa vastaan.

Nehrun sanotaan suunnittelevan maailmanmatkaa

New Delhi, Intia. — Hindustan Standardissa julkaistiin torstaina kirjoitus, jossa sanotaan, että pääministeri Nehru suunnittelee kuusi kuukautta kestävää matkaa maailman ympäri. Uutisessa sanottiin, että tästä syystä hän aikoo luopua pääministerin toimesta.

Uutisen mukaan matkan tarkoituksena on tuoda koko maailma käsittämään, että kommunismi ja kapitalismi voivat elää rauhallista rinnakkaiseloa.

Fordin työläiset lakossa Oakvillessa

Yhtiö ei ole hyväksynyt ainoatakaan kohtaa työläisten esittämistä vaatimuksista

Oakville. — Noin 700 täällä olevan Fordin tehtaan työläistä lakkoutui perjantaiaamuna kello 7.30. United Automobile Workers Union Oakvillen osaston puheenjohtaja Fred Childs sanoi, että päätös Oakvillen lakosta tehtiin viime tiistaina n.s. UAW:n Fordin neuvoston kokouksessa.

UAW:n kansainvälinen järjestäjä Jack Taylor sanoi, että tilanne Oakvillessa on paljon pahempi kuin Windsorissa. Ford-yhtiö ei ole vielä tunnustanut edes meidän uniotamme.

Koska Oakvillen autotehtaan työläiset menivät lakkoon, niin se merkitsee, että Ford-yhtiön Canadassa olevissa tehtaissa on kaikkiaan noin 6,000 työläistä lakossa.

Oakvillen työläiset vaativat 15 sentin korotusta tuntipalkkoihinsa ja 5 senttiä matkustamiskustannuksia.

Union Oakvillen osastolle on Fordin tanolta sanottu, että on parempi unohtaa raha. "Ei ainoatakaan vaatimuksen kohtaa yhtiö ole hyväksynyt", sanoi Taylor.

"Vaikka Windsorissa saataisiin aikaan sopimus Fordin kanssa ja voitettaisiin suurin osa vaatimuksia, niin Oakvillessa jatkuisi lakko."

UAW:n Canadan apulaisjohtaja Thomas MacLean sanoi Windsorissa torstaina, että unio on valmis neuvottelemaan lakon lopettamisesti milloin hyvänsä.

"UAW:n presidentti Walter Reuther, joka on niin monta kertaa auttanut ratkaisemaan vaikeita työnantajain ja työläisten välisiä riitaisuuksia, on valmiina antamaan käytettäväksi asemansa ja kokemuksensa milloin hyvänsä yhtiö on valmis lähettämään korkeimmat johtajansa neuvottelupöydän ääreen", sanoi MacLean.

Opettajista puute Ontariossa

Toronto. — Ontarion opetusministeri Dunlop sanoi torstaina, että opettajien puutteen takia Ontariossa on jouduttu antamaan opettajalupa eräille henkilöille, jotka eivät ole suorittaneet opettajan tutkintoa.

Huolimatta siitä, että 2,400 uutta opettajaa valmistui kuluvaksi lukukaudeksi niin siitä huolimatta on opettajista puute.

Maakuntaan on tuotettu yli sata opettajaa Britanniasta.

Kadoksissa ollut lentokone löydetty

Vancouver. — Viime sunnuntaina kadonneen lentokoneen jäännökset löydettiin keskiviikkona Vancouverin saarelta Mount Arrowsmithista.

Lentokoneessa olleiden neljän miehen ruumiit löydettiin lentokoneen jäännöksien joukosta.

Maamiina tappoi neljä lasta

Seoul. — Täällä ilmoitettiin keskiviikkona, että neljä lasta sai surmansa kun maamiina räjähti Chungjuassa, joka on 80 mailia kaakkoon täältä.

Rauhanpalkinto italialaiselle papille

Rooma. — Täällä tiedoitettiin torstaina että eräs sunnuntaiksi on täällä järjestetty erikoinen tilaisuus, jossa luovutetaan Stalinin rauhanpalkinto pastori Andrea Gaggerolle. Palkinnon tulee luovuttamaan Maailman Rauhanneuvoston jäsen italialainen sosialistijohtaja Pietro Nenni.

Gaggero on luopunut papin toimestaan voidakseen keskittää koko voimansa rauhantyöhön.

Kutsu tähän juhlatilaisuuteen on lähetetty Rooman kirjailija- ja taidepiireihin kuuluville henkilöille.

Japanin pääministeri Länsi-Saksassa

Bonn, Länsi-Saksa. — Japanin pääministeri Shigeru Yoshida kohtasi keskiviikkona Länsi-Saksan kanslerin Konrad Adenauerin. Tämä on ensimmäinen kerta sitten sodan päättymisen kun Japanin hallituksen edustaja käy virallisella vierailulla Länsi-Saksassa.

Neuvottelua Saksan yhdistämisestä vaadittu

Berliini. — Itä-Saksan pääministeri Otto Grotewohl esitti keskiviikkona vaatimuksen kolmen länsivallan ja Neuvostoliiton konferenssista, jossa neuvoteltaisiin Saksan yhdistämisestä.

Puhuessaan suuressa työväenkokouksessa Grotewohl sanoi, että "Saksan kansa, niin itä- kuin myöskin länsilohkolla, ei tarvitse minkäänlaista yhdek:än vallan neuvottelua, vaan neljän vallan neuvottelun, jchon osallistuisivat Neuvostoliitto, Yhdysvallat, Ranska ja Englanti".

Iken sihteeri Wilson vertasi työttömiä työläisiä koiriin

Koko Yhdysvaltain työväenliike nousi sotajalalle tämän hävyttömyyden johdosta

New York. — Eisenhowerin hallituksen yksi johtava jäsen, General Motorsin entinen päämies, puolustus- eli sotasihteeri Charles E. Wilson joutui keskiviikkoiltana tunnustamaan, että hän "teki virheen" rinnastaessaan muutama päivä aikaisemmin Yhdysvaltain työttömät koiriin.

Puhuessaan republikaanipuolueen rahoittamisen hyväksi järjestetyssä illallistilaisuudessa Detroitissa, missä illallinen maksoi sata dollaria, ja missä oli saapuvilla kaupungin suurimmat liikemiehet, puolustussihteeri Wilson sanoi, että hän kyllä tuntee myötätuntoa Yhdysvaltain työttömiä kohtaan, mutta samassa hengenvedossa hän kiirehti selittämään, että tämä "myötätunto" on samanlaista mitä hän tuntee koiriakin kohtaan. Puhuessaan myötätuntoisuudestaan yhdysvaltalaisia työttömiä kohtaan, puolustusministeri Wilson otti vertauskuvan koiramaailmasta ja sanoi noin nimeensä:

"Henkilökohtaisesti minä tykkään enemmän lintukoirista kuin koppikoirista. Lintukoirat menevät ulos ja etsivät oman ruokansa, mutta koppikoirat istuvat takapakaroillaan ja ulisevat . . ."

Tämä lausunto nostatti luonnollisesti koko Yhdysvaltain työväenliikkeen sotajalalle.

CIO:n presidentti Walter Reuther lähetti heti presidentti Eisenhowerille pitkän sähkeen, missä suositellaan, että presidentin pitäisi "vaatia sihteeri Wilsonin eroamista" sen vuoksi kun hän vertasi työttömiä työläisiä koiriin.

Viitaten siihen tosiasiaan, että suurin osa työttömistä on vastoin omaa tahtoaan työttöminä, Reuther sanoi sähkeessään, että vastuu heidän työttömyydestä lankeaa General Motorsin ja muiden samanlaisten jättiläisyhtiöiden kannettavaksi.

Peoriassa kokoontunut Illinoisin valtion AFL:n konventioni, missä oli noin 1,500 edustajaa, tervehti myrskyisin suosionosoituksin senaattori Paul H. Douglasin lausuntoa, että sihteeri Wilsonin "epätavallinen" lausunto kuvastaa tyrmistyttävää suhtautumista Yhdysvaltain miljoonien työttömiin.

"Se kuvastaa sellaista järjentilaa, mikä vaatii työläisten ylijäämää siinä mielessä, että voitaisiin alentaa palkkoja ja huonontaa työsuhteita", sanoi tämä demokraattipuolueen senaattori.

Puhuessaan Clevelandissa muurarien union konventionissa, AFL:n presidentti George Meany poikkesi kirjoitetusta puheensa tekstistä ja sanoi Wilsonin lausunnosta:

"Tätä voidaan odottaa mieheltä, joka on jättänyt huomioonottamatta työttömien työläisten pulmat. Hän ei tunne suuria kansanjoukkoja sen vuoksi kun hän ei ole koskaan ollut kosketuksissa niihin."

Vaikka presidentti Eisenhower antoi lausunnon, että hän "ei ole koskaan havainnut, jotta sihteeri Wilson olisi vähemmässäkään määrin välinpitämätön inhimillisten kärsimysten johdosta", yleisen mielipiteen suuttumus nousi kuitenkin niin korkealle Yhdysvalloissa, että sihteeri Wilson joutui keskiviikkona antamaan alussa mainitun lausunnon, että hän "teki virheen" verratessaan työttömiä amerikkalaisia koiriin.

Radioaktiivisia kaloja saadaan Tyynestä merestä

Yokohama, Japani. — Kymmenen prosenttia 50 tonnin tunakalasaaliista todettiin radioaktiiviseksi ja jouduttiin hävittämään, ilmoitettiin täällä keskiviikkona.

Kalat oli saatu 600 mailia lounaaseen Midwayn saarista Tyynestämerestä.

Cobalt. — 48-vuotias John Kangas sai surmansa keskiviikkona Silver Craterin kaivoksessa kun hän putosi saftissa 60 jalkaa alas.

Kangas saapui Suomesta Canadaan 30 vuotta takaperin. Häneltä jäi jälkeensä vaimo ja kaksi poikaa.

Canadassa syntyy lapsi aina 75:ssä sekunnissa

Avioliiton rauhalliseen satamaan purjehtii pariskunta joka 4 m. kuluttua

Ottawa. — Candassa saatiin v. 1953 hyvä "lapsisato", tiedoitti liittovaltion tilastotoimisto torstaina. Canadassa syntyi viime vuonna yksi lapsi aina 75 sekuntin kuluttua.

Avioliittojen teossa oli myös vilkasta "liiketoimintaa" kautta maan, sillä aviopareja käveli alttarille (tai tuomarin eteen siviiliavioliittoja solmittaessa) aina neljän minuutin kuluttua.

Kuolemantapauksia sattui myös yksi jokaista neljää minuuttia kohti.

Kuolevaisuus laski myös ennätystason, sillä viime vuonna kuoli Canadassa ainoastaan 8.6 henkilöä jokaista tuhatta ihmistä kohti. Tämä tilastotieto nostaa Canadan maailman terveimpien kansojen joukkoon.

Mainittakoon, että Yhdysvaltain kuolevaisuus oli viime vuonna 9.6 henkeä jokaista tuhatta ihmistä kohti.

Canadan väkiluku oli viime vuoden lopussa 14,756,000 ja vuosi sitten 14,405,000. Kuolleiden lukumäärä nousi myös vähän, ollen se 127,381 verrattuna 125,950 kuolemantapaukseen vuosi sitten.

Syntyneiden lasten lukumäärä nousi ennätystasoon. Viime vuonna syntyi Canadassa 416,825 lasta ja edellisenä vuonna 402,527 lasta.

Syntyväisyys oli viime vuonna 28.2 tuhatta canadalaista kohti. Edellisenä vuonna se oli 27.9. Ennätys lasten syntyväisyydessä oli v. 1947 jolloin syntyi 28.9 lasta tuhatta asukasta kohti.

Kuusi sai surmansa rautatieonnettomuudessa Hollannissa

Elst, Hollanti. — Pikajuna ajoi keskiviikkona täällä paikallisjunan päälle, jonka johdosta ainakin 6 henkilöä sai surmansa ja 15 loukkaantui.

Pahimmin loukkaantuneet kuljetettiin Arnhemin ja Nijmegenin sairaaloihin. Tämä oli pahin junaonnettomuus mitä Hollannissa on sattunut sitten toisen maailmansodan päättymisen.

Natsimurhaaja sai vain 4 vuotta vankeutta

Nyhrenberg, Länsi-Saksa. — August Kolb, entinen Sachsenhausenin keskitysleirin päällikkö tuomittiin täällä torstaina neljäksi vuodeksi 4 kuukaudeksi vankeuteen kun oikeudessa todettiin, että hän murhautti sodan aikana ainakin 11 ihmistä.

Kolb kielsi syyllisyytensä sanomalla ettei hän muista yhtään murhaa tapahtuneen kun hän oli keskitysleirin päällikkönä.

Suomen hallitus jättänyt presidentille eronpyynnön

Syyksi ilmoitetaan erimielisyydet maidon hinnoissa mutta muutkin tekijät ovat myöskin kysymyksessä

Helsinki. — Suomen pääministeri Ralf Törngren jätti torstaina hallituksen eronhakemuksen presidentti Juho Paasikivelle. Lukuunottamatta Törngreniä, joka on ruotsalaisen kansanpuolueen jäsen, muut hallituksen jäsenet ovat pääasiassa maalaisliittolaisia ja sosialidemokraatteja.

Uutisessa sanotaan, että hallituskriisin syynä on maidon hinta. Presidentti Paasikivi hyväksyi hallituksen eronpyynnön ja samalla pyysi, että hallitus hoitaisi edelleen tehtäväänsä väliaikaisena hallituksena kunnes uusi hallitus muodostetaan.

Suomen hallituksen eron on varmaankin syynä muutkin erittäin tärkeät tekijät. Demokraattinen Lehtipalvelu tiedoitti viime viikolla, että Suomessa uhkaa hallituskriisi. Tiedonannossa sanotaan, että lokakuun 6 pnä sosdem ministerien aloitteesta vireillepannut neuvottelut muutosten tekemiseksi hallituksen kokoonpanossa eivät virallisen ilmoituksn mukaan ole johtaneet sopimukseen. Vaikka neuvottelut laoittettiinkin sosialidemokraattien ehdotuksesta, hyökkäsivät kokoomuspuolueen ja ruotsalaispuolueen lehdet kiivaasti ulkoministeri Kekkosta vastaan syyttäen häntä yrityksestä syrjäyttää nykyinen pääministeri Törngren. Viimemainitun sanotaan närkästyneen tapahtumista siinä määrin, että hän aikoo esittää oman ohjelmansa hallituksen sisäisten ristiriitaisuuksien ratkaisemiseksi ja erota heti, jos ei saa sosialidemokraattien ja maalaisliittolaisten hyväksymistä.

Kokoomuslehti Lahti paljastaa varomattomuudessaan, että hallituskriisin takana eivät ole vain talouspoliittiset vaan myös ulkopoliittiset kysymykset, kärjistäen pääkaupungista saamansa uutisen hyökkäykseksi ulkoministeri Kekkosta vastaan lehti kirjoittaa:

"Moskovan kauppasopimusneuvottelujen yhteydessä ulkoministeri antoi aihetta huoleen ja julkisesti hänen kielteinen asenteensa pääministerin ilmeni elokuun lopulla maalaisliiton helsinkiläisen äänenkannattajan pääkirjoituksessa, jossa tiettävästi pääministerin omankin käsityksen mukaan oli ulkoministerin henkilökohtainen kannanilmaisu, ellei hänen kirjoittamansakin."

Kokoomuslehti tarkoittaa Maakansan myönteistä suhtautumista Suomen ja Neuvostoliiton ystävyyteen ja yhteistyöhön leimaten Kekkosen tämän politiikan edustajaksi.

Viime tiistaina kirjoitettiin Helsingin Vapaassa Sanassa Suomen hallituskriisistä seuraavasti:

Pääministeri Törngrenin esitettyä eilen ohjelmansa taloudellisen pulmatilanteen selvittämiseksi ja vaadittua maalaisliiton ja sosialidemokraattien hallitusryhmien vastausta siihen huomiseen klo 2 ip. mennessä, näyttää varsin vaikealta selvittää tilannetta ilman hallituspulaa. Pääministeri Törngren nimittäin tiettävästi tulee eroamaan, jollei hänen sovitteluratkaisuaan hyväksytä.

Ellen käytiin hallituksen jäsenten kesken vain yksityisluontoisia keskusteluja pääministerin ohjelmaluonnoksesta, mutta tänään aamupäivällä käsittelevät sitä sekä maalaisliiton että sosialidemokraattien puoluetoimikunnat ja hallitusryhmät. Iltapäivällä asia joutuu myöskin näiden puolueiden eduskuntaryhmien käsiteltäväksi. Hallituksen jäsenet ovat tänään kaikki kaupungissa lukuunottamatta ministeri Sukselaista, joka on lomamatkalla Italiassa.

Pääministeri Törngrenin ohjelmaehdotus on kompromissiehdotus maalaisliiton ja sosialidemokraattien sekä toisaalta talousneuvoston enemmistön ja vähemmistön kannan välillä, mutta lisäksi siinä on eräitä uusia piirteitä.

Maataloustuotteiden kompensoimiskysymyksessä esittää Törngren "kirkkoa keskelle kylää" sosialidemokraattien ja maalaisliiton kannan välillä. Elinkustannusten alentamiskysymyksessä on lähennytty sosialidemokraattien kantaa maitotaloustuotteiden hinnan alentamisella subventioiden avulla. Liikevaihtoveron osalta on sitävastoin pysytty talousneuvoston enemmistön kannalla.

Uutena piirteenä on esitys neuvotteluista Suomen Pankin kanssa korkokannan alentamisesta sekä vaatimus esitysten antamisesta työaikalaeiksi ja kartellilaiksi.

Charlie Chaplin avustaa rauhantyötä Ranskassa

Pariisi. — Maailmankuulu elokuvakoomikko Charlie Chaplin saapui Sveitsistä tänne keskiviikkona antaakseen osan siitä $14,000, jonka hän sai Maailman rauhanneuvostolta rauhanpalkintona, abotti Pierrelle rauhantyötä varten.

Vielä ei tiedetä kuinka suuren summan Chaplin antaa tästä rahasta rauhan työn hyväksi Ranskassa.

Chaplin on myöskin luvannut antaa osan tästä rahasta rauhantyön hyväksi Lontoossa ja Wienissä.

Neuvostoliitto ja Iran neuvottelevat

Teheran, Iran. — Iranin ulkoministeri Abdullah Entezam tiedoittaa, että tämän viikon aikana alkaa Iranin ja Neuvostoliiton hallituksien välinen "neuvottelu sopimuksen kirjoittamisesta" kummankin maan välisestä rajakiistasta ja toisen maailmansodan aikaisista korvausvaatimuksista.

Entezam sanoi, että neuvotteluissa Neuvostoliiton suurlähettilään Anatol Y. Levrentjevin kanssa on päästy periaatteessa yksimielisyyteen rahallisista kysymyksistä, jotka erikoisesti kiinnostavat Irania. Iran on vaatinut 11 tonnia kultaa ja $8,000,000 käteisenä rahana Neuvostoliitolta sotaajan miehityskustannuksina.

VIIME TIEDOT

Toronto. — Yhdysvaltain itärannikolla riehuva hirmumyrsky voi saavuttaa Ontarion eteläosan perjantain ja lauantain välisenä yönä, tiedoitettiin täällä perjantaina.

Miami. — Ankara hirmumyrsky, joka on riehunut Karibian merellä, on liikkunut pohjoista kohti ja saavutti perjantaina Pohjois-Karolinan rannikon. Tuulen voima on 120 mailia tunnissa. Säätiedoitustoimisto on varoittanut Floridan ja Pohjois-Karolinan asukkaita myrskyn varalta.

New Delhi, Intia. — Pääministeri Nehru lähti perjantai-aamuna matkalle Kiinaan. Hänen vierailunsa Kiinassa suunnitellaan kestävän kaksi viikkoa. Matkallaan hän myöskin tulee vierailemaan Burmassa ja Indo-Kiinassa.

Lontoo. — Pääministeri Churchill kutsui perjantaina hallituksen koolle neuvottelemaan Lontoon satamatyöläisten lakosta. Työministeri Monckton ilmoitetaan neuvotelleen uniojohtajain kanssa ennen hallituksen kokoontumista.

Washington. — Täällä kokoontuivat CIO:n ja AFL:n johtajat neuvottelemaan näiden kahden suuren union yhdistämisestä.

Lontoo. — Etiopian keisari Haile Selassie saapui poikansa kanssa tänne perjantaina.

Lontoon satamatyöläisten lakko jatkuu edelleen

Lontoon bussiajurit ja konduktöörit lakkoutuivat parempien palkkojen puolesta

Lontoo. — Täällä käytävä satamatyöläisten taistelu korkeampien palkkojen puolesta voi aiheuttaa Britanniassa haittaa ruokatavaran jakelussa. Kaikkiaan on täällä lakossa 22,000 satamatyöläistä. Southamptonin satamatyöläiset lakkoutuivat tiistaina yhdeksi päiväksi myötätunnon osoitukseksi Lontoon satamatyöläisiä kohtaan.

Glasgowissa lakkoutui keskiviikkona 1,000 satamatyöläistä korkeampien palkkojen puolesta.

Lontoossa lakkoutui keskiviikkona 5,500 bussinajuria sekä konduktööriä. He vaativat viikkopalkkansa korotettavaksi 8 punnasta 9 puntaan.

Satamatyöläisten lakko alkoi syyskuun 30. päivänä. Satamatyöläiset eivät halua tehdä pakolla ylityötä koska sellainen korkeitten tuloverojen takia merkitsee hyvin vähän lisää viikkopalkkoihin ja he vaativat, että senioritysysteemiä on noudatettava.

Hallituksen edessä on pahemmat työriitaisuudet kuin mitä on nähty kolmeen vuoteen. Satamatyöläiset kaikissa suurimmissa Britannian satamissa uhkaavat lakkoutua.

Transport and General Workers Union johtajat yrittivät saada Lontoon satamatyöläisiä palaamaan takaisin työhön keskiviikkona, mutta työläiset hylkäsivät heidän ehdotuksensa.

Työministerin uskotaan yrittävän saada aikaan neuvottelut union ja työnantajain välillä lähitulevaisuudessa.

Japanin väkiluku kasvaa yli miljoonalla vuosittain

Tokio. — Huolimatta siitä, että yli 2,000 japanilaista kuolee päivittäin, Japanin väkiluku kasvaa yli miljoonalla vuosittain.

Japanin tilastotoimiston tiedonannot osoittavat, että kuluvan vuoden ensimmäisen puoliskon aikana Japanissa syntyi 914,636 lasta ja kuoli 370,454 henkilöä, joten väestön lisäys puolen vuoden aikana oli 544,182 henkilöä.

N-liitto tunnustanut Triesten sopimuksen

United Nations, N. Y. — Neuvostoliitto on jälleen myötävaikuttanut kansainvälisen jännitystilanteen huojenemiseen tunnustamalla länsivaltojen järjestämän Triesten sopimuksen.

Neuvostoliiton tunnustus lokak. 5 pnä Lontoossa tehdystä Triesten sopimuksesta, mikä jakaa ko. alueen Jugoslavian ja Italian kesken, annettiin kirjeessä, minkä Neuvostoliiton edustaja Andrei Y. Vyshinski lähetti keskiviikkona YK:n Turvallisuusneuvostolle.

Neuvostoliiton kirjeessä huomioidaan, että k.o. Triesten sopimus on tehty Italian ja Jugoslavian välisen yhteisymmärryksen perusteella ja sanotaan, että tämä sopimus "tulee kehittämään normaalisia suhteita näiden maiden välille ja siten helpottamaan jännitystä Euroopan siinä osassa".

Näiden seikkojen perusteella "Neuvostoliiton hallitus huomioi ylämainitun sopimuksen", sanotaan kirjeessä.

VAPAUS
(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264 Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.
Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 7.00	6 kk. 3.75	
		3 kk. 2.25	
Yhdysvalloissa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.30	
Suomessa	1 vk. 8.50	6 kk. 4.75	

Kahdenlaista Länsi-Saksaa

Torstaisen lehtemme uutisosastolla julkaistiin lyhyt, mutta erittäin mielenkiintoinen tiedoitus siitä, miten eräs "entinen" natsi oli lähettänyt Yhdysvaltain johtavalle noitajahtaajalle, senaattori Joseph T. McCarthylle avoimen kirjeen, missä hän leimaa (ylistävässä mielessä) McCarthyn Hitlerin ja Göbbelsin oppilaaksi!

McCarthylle lähettämässään avoimessa kirjeessä, joka julkaistiin eräässä lehdessä Länsi-Saksassa, Karl Ludwig Streider sanoo, että Hyppivän Joen pitäisi avoimesti tunnustaa, jotta Saksan natsit ovat "hänen liittolaisiaan, edelläkävijöitään ja profeettojaan". Viitaten McCarthyn kommunistivastaiseen noitajahtiin, Strieder sanoo avoimessa kirjeessään, että "jos Hitler ei olisi elänyt, niin Saksa olisi v. 1933 hukutettu kansalaissodassa vereen . . ." jne., ikäänkuin ei Hitler olisi natseineen Saksaa hukuttanutkaan vereen!

Tämä sellaisenaan näyttää, että Länsi-Saksassa on edelleen natseja, joita elvyttää kostosodan henki — ja he tuntevat myös "omansa", Yhdysvaltain sotaiset noitajahtaajat!

Mutta Länsi-Saksassa on toinenkin Saksa, tavallisten työläisten ja talonpoikain Saksa, joka ei halua olla missään tekemisissä sen paremmin uusien sotasuunnitelmien kuin amerikkalaisten noitajahtaajainkaan kanssa.

Kuten muistetaan, saapui viikon alussa Länsi-Saksasta toinenkin hyvin mielenkiintoinen ja yllämainittua ehkä sittenkin tärkeämpi uutistieto, missä kerrottiin, että Frankfurtissa kokoontunut Länsi-Saksan unioliiton konventioni äänesti miltei yksimielisesti ns. Lontoon sopimuksen hyväksymistä vastaan. Tämä on sitäkin mielenkiintoisempi tapaus sen vuoksi kun Länsi-Saksan unionistinen liike on tähän asti omaksunut myönteisen kannan n.s. länsivaltojen puolustussopimukseen liittymiseen nähden, minkä perustarkoituksena on Saksan imperialismin uudelleen aseistaminen. Toisin sanoen Länsi-Saksan unionistinen liike on tehnyt huomattavan kannanmuutoksen ja asettunut uusia sotasuunnitelmia vastaan.

Yleisesti myös tiedetään, että Länsi-Saksan sosialidemokraattinen puolue vastustaa maansa uudelleen aseistamista ja on tuominnut yksimielisesti ns. Lontoon sopimuksen, minkä perusteella aiotaan raahata Länsi-Saksan ns. Brysselin sopimukseen ja Atlantin paktiin ja sitä tietä uudelleen aseistumisen tielle. Ei siis ole ihme, vaikka uutistiedoissa kerrotaankin, että sosialidemokraattisen puolueen johto in ilmaissut suuren tyytyväisyytensä unionistien uudesta kannanotosta.

Ja miksi länsi-saksalaiset työläiset, sosialistit, kommunistit unionistit ja muut isänmaanystävät vastustavat maansa uudelleen aseistamista? He eivät yksinkertaisesti halua joutua uuden sodan jalkoihin, mihin he tietävät katkerien kokemustensa perusteella aseistumiskilpailun johtavan. Länsi-saksalaisilla työtätekevillä on sitäkin vähemmän halua lähteä tällaisen seikkailupolitiikan tielle sen takia kun he käsittävät, että sotavarustelu kieltäisi heiltä hetikohtaisesti mahdollisuudet alhaisen elintasonsa parantamiseksi ja uhkaisi tulevaisuudessa heitä kaikkia uudella sodalla.

Tämä "toinen Saksa", Länsi-Saksan isänmaallinen kansanaines, ei halua sotaseikkailuja vaan neuvotteluja "idän" ja "lännen" välillä sekä maansa yhdistämistä demokraattisen ja rauhantahtoisen valtion puitteissa.

Sivumennen sanoen ei voida olla huomioimatta, että Canadan torypuolueen "suuri johtaja", eversti George Drew on jälleen vieraillut Länsi-Saksassa ja kuten odottaa sopiikin, liittynyt niihin, jotka haluavat uudelleen aseistaa Saksan imperialistisen armeijan. Nyt, kuten toisen maailmansodan edelläkin, jolloin eversti Drew ylisti Hitlerin järjestelmää ja hänen asevoimiaan voittamattomiksi, toryjohtajamme näkee vain "yhden", eli virallisen ja natsimielisen Länsi-Saksan ja ylistää sitä, kuten odottaakin sopii.

Vika on vain siinä, että eversti Drew näkee ainoastaan oikeanpuolisella silmällään ja on umpisokea vasemmalta puolen. Jos näin ei olisi asia, hänkin näkisi, että Länsi-Saksassa on kaksi Saksaa — demokraattinen ja rauhanomainen kansanaines, sekä revanshihenkinen imperialistinen Saksa. Mutta jos eversti Drew tämän pystyisi näkemään, hän ei enää olisikaan rehentelevä toryjohtaja, vaan tavallinen canadalainen, joka uskaltaa katsoa tosiasioita sellaisena kuin ne ovat, eikä yritä niitä leimaksi oman puolueellisen mielialansa mallin mukaisiksi sekasikiöiksi.

Ajan merkki ja varoitus

Britannian työväenpuolueen varajohtaja Herbert Morrison, joka nyt vierailee Atlantin tällä puolen, ei suinkaan ole liiallisella radikaalisuudella pilattu. Tosiasiassa mr. Morrison tunnetaan yhtenä kaikkein oikeistolaisimpana henkilön, mitä sosialidemokraattien liikkeen oikeistolaisten johtajain keskuudesta löytyy.

Mutta mikäli voidaan uutistiedoista päätellä, tämä tosiasia ei kuitenkaan estänyt sitä, että mr. Morrisonia vielä paljon oikeistolaisempi uniopomo, AFL:n johtaja George Meany tervasi ja höyhensi, noin poliittisessa mielessä, tämän vierailevan perustelliseesti.

Uutistietojen mukaan Morrison ja Meany joutuivat viikko sitten perjantaina Yhdysvalloissa julkiseen yhteenottoon mielipiteittensä suhteen. Näyttää siltä, että mr. Meany ei voi mitenkään sulattaa ajatusta erilaisten yhteiskuntamuotojen rauhallisesta rinnakkaisolosta. Mutta mr. Morrison, joka oli puheessaan pistelemättä Britannian työväenpuolueen oikeistolaista johtajaa, Clement Attleeta ja hänen kumppaneitaan, jotka äskettäin vierailivat Neuvostoliitossa ja Kiinan kansantasavallassa.

Mr. Meany turvautui McCarthylaiseen punakauhun lietsontaan, kun viitaten siihen, että brittiläiset työväenjohtajat luottavat "liian paljon sosialismiin" ja joutuvat sen vuoksi sukulaisuussuhteisiin sosialistisen Neuvostoliiton, sekä Kiinan ja muiden kansandemokraattisten maiden kanssa.

Toiselta puolen Morrison, joka ei ole koskaan salannut vihamielisyyttään Neuvostoliiton sosialistista järjestelmää kohtaan, puolusti puolueensa kantaa rauhallisesta rinnakkaisolosta "idän" ja "lännen" kapitalistisen ja sosialistisen maailmanosan välillä.

Mutta jos mr. Morrisonin kaliberia oleva mies voi joutua punakauhun lietsonnan uhriksi, niin eikö olisi syytä korostaa sitä, että punakauhun lietsonta on päättävästi tuomittava kaikkialla ja erikoisesti juuri työväenliikkeen keskuudessa?

Toiselta puolen on ilolla todettava se tosiasia, että mitä pitemmälle AFL:n (ja CIO:n) oikeistojohto menee Yhdysvaltain sodanlietsojain maailmanvalloitusohjelmien tukemisessa, sitä avoimesti tukien, sitä eristetympään asemaan he joutuvat poliittisesti.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Jalmar Hurskainen Sault Ste. Mariesta täyttää 70 vuotta ensi lauantaina, lokakuun 16. pnä.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavien onnentoivotuksiin!

Kysymyksiä ja vastauksia

* * *

KOIRAN TEKEMÄT VAHINGOT

Kysymys: Saako naapurin koira raiskata minun kukkaseni ja istutukseni omistamallani tontilla Torontossa, ilman että siitä saa huomauttaa? — Tietämätön.

Vastaus: Luonnollisestikin teillä on oikeus huomauttaa naapurillenne hänen koiransa tekemistä vahingoista. Monissa kunnissa on voimassa kunnallisia asetuksia, joissa kielletään koirien vapaana pitäminen kesäkuukausien aikana, koska ne tekevät paljon vahinkoja istutuksille ja jonka perusteella koirien omistajat saattavat olla velvolliset korvaamaan vahingot mikäli he ovat vastoin asetusta pitäneet koiransa irrallaan. Meillä ei ole tiedossa onko Toronton kaupungissa voimassa sellaista asetusta.

Mitä muut sanovat

EVERSTI DREWN "DEMOKRATIAA"

. . . Kurt Meyer, entinen myrskyjoukkojen kenraali, on yksi viimeinen vapautettu (sotarikollinen) — kenraali, joka rikostensa vuoksi tuomittiin v. 1945 kuolemaan, mutta tämä tuomio muutettiin myöhemmin elinkautiseksi. Militaristit, joitka antoivat todella tunteilleen vapauden, järjestivät juhlakokouksen ja soihtuparaatin Meyerin vapautumisen kunniaksi. Tässä kulkueessa oli myös Hitlerin rintakuva. "Auto-Union" liike oli antanut mukavan auton Meyerin käytettäväksi . . . — For A Lasting Peace For A Peoples Democracy!

N-liiton ja Intian ystävyys huolena kapitalisteilla

New Delhi. — Neuvostoliiton Intialle tarjoama teknillinen avustus näyttää aiheuttavan paheksumista ja huolestuneisuutta amerikkalaisissa ja brittiläisissä kapitalistisissa piireissä.

Neuvostoliitto on luvannut avustaa Intiaa terästehtaan rakentamisessa ja timanttikaivoksien avaamisessa. Neuvostoliitto on myöskin ilmaissut valmiutensa auttaa Intiaa maanviljelyksen kohottamisessa, erikoisesti sopivaa koneistoa lähettämällä. Intialaiset viranomaiset ovat myöskin ilmaisseet olevan mahdollista, että Neuvostoliitolle tullaan myöntämään oikeus rakentaa Intiaan autojen kokoamistehdas ,taikka täydellinen autotehdas.

Brittiläiset liikemiehet pelkäävät joutuvansa kilpailuun Neuvostoliiton kanssa Intian markkinoista, sillä brittiläiset toivoivat saavansa rakentaa terästehtaan Intiaan. Yhdysvltalaiset traktori- ja autoyhtiöiden edustajat taas näkisivät mielellään, että neuvostoautojen ja traktorien tuonti Intiaan estettäisiin.

Länsimaissa arvellaan, että Inita tulee hyväksymään Neuvostoliiton hyvin kohtuulliset ehdot terästehtaan rakentamisen suhteen. Tehtaan arvellaan tulevan maksaaman $152 miljconaa.

Eivät halua maksaa veroja Englannin kuningattarelle

Edinburgh. — Kaksi vanhaapiikaa määrättiin paikallisessa oikeudessa maksamaan tuloveroa vaikka kummatkin ovat kieltäytyneet maksamasta mitään "itseään Englannin kuningattareksi nimittävän viranomaisille ja hänen valtuuttamilleen."

Kysymyksessä olevat sisaret kuuluvat skotlantilaisten itsenäisyysliikkeeseen, jonka tarkoituksena on voittaa Skotlannille itsehallinto-oikeus brittiläisten kansojen yhteisössä. Miss Karleen Macintosh määrättiin maksamaan tuloveroa kymmenen puntaa ja hänen sisarensa 12 puntaa. Kummatkin ovat luvanneet vedota päätöksestä.

Miss Alison Macintosh sanoi päätöksen johdosta: "Skotlantilaisena minä en omaa kuuliaisuutta ulkomaiselle kuningattarelle enkä myöskään penniäkään hänen kukkaroonsa.'

Kaksi lasta palanut kuoliaaksi Timminsissä

Timmins. — Viime perjantaina paloivat kuoliaaksi Timminsin ulkolaidailla kaksi lasta kun tulipalo tuhosi talon.

Surmansa saaneet ovat 10 vuoden ikäinen Claudette Paquin ja hänen 9 vuoden ikäinen veljensä Claude. Poliisin tiedonannon mukaan tulipalo sai alkunsa kun alakerrassa olevat lapset sytyttivät vanhingossa avoimessa astiassa olevan kasoliinin palamaan.

Kiinan Kansantasavalta on demokraattinen valtakunta

Kiinan kansantasavallan muodostamisesta on kulunut viisi vuotta. Sen muodostaminen ei ole merkinnyt vain perinpohjaista käännöstä Kiinan kansan kohtalossa, vaan vieläpä se on avannut uuden aivun Aasian kaikkien niiden kansojen historiassa, jotka käyvät taistelua siirtomaasortoa vastaan. Kiinan kansan historiallinen voitto on osoittanut koko maailmalle, ettei siirtomaajärjestelmän luhistumisprosessia voida pysähdyttää millään. Siitä puhuu vakuuttavasti vaikkapa se seikka, ettei kuomintangilaista kansanvastaista ryhmää ole voinut pelastaa yli 6 miljardin dollarin noussut Yhdysvaltojen sotilaallinen eikä mikään muukaan apu.

Kiina on muuttunut suureksi demokraattiseksi valtioksi.

Kiinan uuden vallan vaitiollisena muotona ovat yleisillä vaaleilla valitut kansanedustajain kokoukset.

Hiljattain Kiinassa toimitettiin maan historiassa ensimmäiset yleiset, todella demokraattiset vaalit. Palkallisiin vallanelimiin kansa valitsi yli 5,6 miljoonaa edstajaa, joista yli 17 prosenttia on naisia. Valtiovallan korkeimpaan elimeen — kansanedustajain yleiskiinalaiseen kokoukseen on valittu 1,226 edustajaa. Kansanedustajiksi on valittu maan parhaimpia ihmisiä — huomattavia poliittisen ja julkisen elämän edustajia, teollisuuden ja maatalouden parhaimpia työntekijöitä sekä kulttuurin,, tieteen ja tekniikan edustajia.

Mitään sellaista ei ole ollut eikä ole voinut ollakaan entisessä Kiinassa. Kuomintangilaisessa Kiinassa vaalit olivat väkivallantekoa kansaa kohtaan. Esimerkiksi niinsanotussa "kansallinkokouksessa", jonka Chiang Kai-shekin hallitus kutsui koolle marraskuussa 1946, oli huomattava osa edustajista Chiang Kai-shekin ja hänen koplansa nimittämiä.

Kiinan kansanhallitus on toimintansa viiden vuoden kuluessa toteuttanut useita tärkeitä sosiaalisia uudistuksia, joissa kuitenkin on saanut heijastuksensa uuden vallan tosidemokraattinen olemus. Kiinan laajojen työtätekevien joukkojen hyväksi on pantu toimeen maareformi, jonka tuloksena on tehty loppu feodaalisesta maanomistusoikeudesta ja 300 miljoonaa maatonta ja vähämaista talonpoikaa on saanut maata 47 miljonaa hehtaaria. Vapauduttuaan feodaalisten suhteiden kahleista ja saatuaan laajat poliittiset oikeudet ja vapaudet Kiinan monimiljoonainen talonpoikaisto osallistuu nykyään aktiivisesti uuden elämän rakentamiseen.

Demokraattisella pohjalla on ratkaistu myös kansallisuuskysymys. Vanhassa Kiinassa vähemmistökansallisuudet kärsivät rinnan sosiaalisen sorron kanssa myöskin kansallisuussortoa. Kiinan kansantasavalta on tehnyt lopun tästä kansanvastaista politiikasta. Kaikkinainen kansallisuussyrjintä, kansallisuussorto ja kaikki sellaiset teot, joiden tarkaituksena oli hajanaisuuden aikaansaaminen kansallisuuksien keskuudessa, on kielletty. Uusi Kiina on muuttunut kansojen sopuisaksi veljesperheeksi, jossa vähemmistökansalisuuksille on annettu autonomian oikeus sekä oikeus kehittää vapaasti puhe- ja kirjakieltään, säilyttää taikka muuttaa kansaliset tapansa, taipumuksensa ja uskonnolliset vakaumuksensa.

Suureksi tapahtumaksi uuden Kiinan elämässä muuttui Kiinan kansantasavallan perustuslain yleiskansallinen käsittely ja sen hyväksyminen kansanedustajain yleiskiinalaisen kokouksen ensimmäisessä sessiassa. Perustuslaissa on lainsäädännöllisesti varmistettu ne kansanvallankumouksen tulokset ja uudet voitot, joita Kiinan kansa on saavuttanut vuoden 1949 jälkeen.

Maan teollistamisessa Kiinan kansat ovat jo saavuttaneet hyviä tuloksia. Vapautetut Kiinan kansat täyttävät suurella innostuksella ensimmäistä viisivuotissuunnitelmaa. Jo viime vuosi — viisivuotiskauden ensimmäinen vuosi — toi tullessaan suuria voittoja rauhanomaisen rakennustyön kaikilla aloilla. Niinpä teollisuuden tuotantoarvo vuonna 1953 oli 106 prosenttia vuosisuunnitelmasta ja kasvoi vuoteen 1952 verraten melkein 34 prosentilla. Tänä vuonna teollisuuden tuotantoarvo kasvaa suunnilleen 16 prosentilla.

Vuoden 1954 suunnitelman reaalisuutta osoittavat valtion teollisuuslaitosten työn tulokset vuoden alkupuolelta. simerkiksi valtion omistamat hiilikaivokset täyttivät vuoden alkupuolen suunnitelman 104,2 prosentilla ja valtion sähköteollisuus täytti sen 105,3 prosentilla. Naftateollisuuden tuotantoarvo oli vuoden alkupuolella 115,7 prosenttia suunnitelmaan verraten ja mustan metallurgian tuotantoarvo — 107,99 prosenttia. Valtion omistamaa 33 kevyen teollisuuden tuotantolaitosta täytti vuoden alkupuolen tuotantosuunnitelmansa ennen määräaikaa.

Vuodesta vuoteen kasvaa Kiinan kaikkien työtätekevien aineellinen hyvinvointi ja kulttuuritaso. Palautumattomasti on mennyt se aika, jolloin sadat miljoonat kiinalaiset työihmiset elivät kurjuudessa ja nälässä.

Kiinan uuden kansanvallan demokraattisuudesta johtuu myöskin Kiinan kansantasavallan rauhanomainen ulkopolitiikka. Jo sen ensimmäisissä asiakirjoissa oli sanottu, että Kiina kuuluu rauhan ja demokratian leiriin. Kiinan kansantasavallan perustuslaki vahvistaa lainsäädännöllisesti taistelun koko maailman rauhan jalojen tarkoitusperien puolesta uuden Kiinan muuttumattomaksi poliittiseksi suunnaksi kansainvälisissä asioissa.

Kuluneen viiden vuoden aikana on Kiinan ja Neuvostoliiton ystävyys lujittunut verrattomasti. Tosiasiat kumoamattomasti osoittavat, että Neuvostoliiton ja Kiinan kansantasavallan ystävällinen liitto on rauhan varmana takeena Kauko-Idässä ja koko maailmassa.

Neuvostoliitto, samoin kuin koko maailman demokraattiset yhteiskuntapiirit, vaati valtavoimaisesti suvereenisten oikeuksien palauttamista Kiinalle kansainvälisissä suhteissa, mm. Yhtyneiden kansakuntien järjestössä. Ilman Kiinan kansaa, joka muodostaa neljännesosan koko maapallomme väestöstä, ei voida ratkaista tärkeitä kansainvälisiä ongelmia, varsinkaan Aasian ongelmia. Uusi Kiina on jo riittävän vakuuttavasti osoittanut muuttuneensa niin tärkeäksi tekijäksi, että se sallii muuttaa asian rauhanlinnakkeeksi. Tämä seikka on tullut vakuuttavasti ilmi Kiinan kansantasavallan aktiivisessa osallistumisessa Korean kysymyksen ratkaisuun. Kiinan kansantasavalta on antanut arvaamatonta apua Koren knsalle ei vain sen oikeudenmukaisessa sodassa maansa riipumattomuuden puolesta, vaan myöskin tuhotun kansantalouden kuntoonpalauttamisessa.

Yhdysvaltojen hallituksen vastustuksesta huolimatta Kiinan kansantasavalta osallistui aktiivisesti suurvallan ominaisuudessa Geneven neuvottelukokouksen työhön. Se osa, joka Kiinalla oli tässä neuvottelukokouksessa ja mm työssä rauhan palauttamiseksi Indo-Kiinassa, on saanut osakseen yleisen tunnustuksen.

Ulkopoliittisessa toiminnassaan Kiinan kansantasavalta puolustaa uupumatta demokraattisia periaatteita kansainvälisissä suhteissa. Chou En-lain ja Intian sekä Burman pääministerin yhteisissä lausunnoissa Geneven neuvottelukokouksen aikana on nämä periaatteet muotoiltu riittävän selvästi ja täydellisesti: alueellisen kokonaisuuden ja suvereenisuuden keskinäinen kunnioitus, hyökkäämättömyys, puuttumattomuus toistensa sisäisiin asioihin, yhdenvertaisuus ja keskinäinen hyöty, rauhanomainen rinnakkainen olemassaolo.

Näiden periaatteiden pohjalla kehittyvät Kiinan suhteet Neuvostoliiton ja kansandemokraattisten maiden sekä myöskin Intian, Burman, Indonesian ja muiden maiden kanssa niiden yhteiskunnallisen ja taloudellisen järjestyksen erilaisuudesta riippumatta. Kiinan poliittiset, taloudelliset ja kulttuuriyhteydet kasvavat ja lujittuvat myöskin useiden Aasian ja Euroopan kansojen kanssa. Kuluvan vuoden alkuun mennessä Kiinan kansantasavalta oli jo solminut diplomaattiset suhteet 23 maan kanssa, joiden väkiluku on noin 1 miljardi henkeä.

Kiinan kansantasavalta on suuri rauhantahtoinen valtakunta. Mutta Kiinan kansat, samoin kuin kaikkien muidenkin demokraattisen leirin kuuluvien maiden kansat, ovat aina valmiit, jos tarvis tulee, puolustamaan kunniataan ja riippumattomuuttaan ase kädessä. Ottaen huomioon viime aikoina aktivisoituneet Yhdysvaltojen yritykset käyttää Taivanille pesiytynyttä kuomintangilaista koplaa rosvohyökkäyksiin Kiinan kansantasavaltaa vastaan Kinan kansantasavallan demokraattiset puolueet ja kansanjärjestöt ovat julkaisseet kansalle yhteisen julistuksen, jossa julistavat Taivanin vapauttamisen Kiinan kansan historialliseksi kunniatehtäväksi. Tämä kutsu on saanut osakseen koko Kiinan kansan lämpimän kannatuksen.

Kiinan kansantasavallan voitokas kulku demokratian tietä on saanut koko edistyneen ihmiskunnan tunnustuksen. Yhdessä kuusisataamiljoonaisen Kiinan kansan kanssa Kiinan kansantasavallan mainehikasta viisivuotispäivää viettävät sen lukuisat ystävät maailman kaikilla puolilla.

Suuria tilauksia Ruotsin telakoille Neuvostoliitosta

Gävle. — Gävlen telakan ilmoitetaan saaneen uuden laivatilauksen Neuvostoliitolta. Telakalta on tilattu tai jo toimitettu Neuvostoliittoon 17 alusta. Uusi tilaus turvaa telakalla työllisyyden vuoden 1956 loppuun asti. Telakalla on noin 3,000 työläistä.

Karl Marxin muisto

Kirj. Kerttu Murto

Lontoon keskustasta pohjoiseen on Hampsteadin kaunis, rauhallinen kaupunginosa. Kadut kaartelevat pikku puutarhoin somistettujen talojen välissä. Hampstead Heathissä, suurella luonnonvaraisella puistoalueella, leikkivät lapset.

Olemme menossa Karl Marxin haudalle. Auto on pysäköitävä hautausmaan portista vähän kauemmaksi, ja kun kävelemme porttia kohden, tulee vastakkaiselta suunnalta vanha pitkäpartainen mies, pää kumassa kirjaa lukien. — Katso! kuiskaan toverilleni. — Charles itse! kuiskaa hän takaisin.

Portin sisäpuolella on pieni koju, jossa myydään gladioluksia ja asteireita. Tekisi mieleni ostaa kimppu, mutta ujostelen toveriani, asiallista lontoolaista, pelkään että hän pitää minua hassahtavan tunteellisena. Hautausmaalla kasvaa suuria puita, pähkinäpuiksi luulen niitä, ja käytävät on hoidettu huonosti, kaikkialla rehoittaa pitkä heinä. Hautakivissä näkyy vuosilukuja 1870, 1880, 1890. on sentään joitakuita tämänkin vuosisadan puolelta. Monista kivistä vuodet ovat kuluttaneet kirjoituksen näkymättömiin. Kaikki kivet ovat vaaleanharmahtavaa marmoria. Niiden joukosta ei ole helppoa löytää etsimäänsä. Eräs puutarhuri sirppeineen on nyhtämässä valtavimpia heinätukkoja, kysymme häneltä, ja hän ohjaa meidät suoraan haudalle, joka olikin aivan lähellä.

Harmaa reunakivi, harmaa pieni laatta. Hauta ei poikkea ympärillä olevista muuten kuin että tässä näkyy vaalivien käsien jälki. Kiven takana on ristikko, jossa kiertelee köynnöskasvi, ja haudalla on tuoreita kukkia sekä istutettuina että maljakossa. Kadun, etten sittenkin ostanut kimppuani.

Pienin mustin kirjaimin on laattaan kirjoitettu: Jenny von Westphalen, Karl Marxin rakastettu vaimo, syntyi 14 pnä helmikuuta 1814, kuoli 2 pnä joulukuuta 1881 — ja Karl Marx, syntyi 5 pnä toukokuuta 1818, kuoli 14 pnä maaliskuuta 1883 — ja Harry Lonquet, heidän tyttärenpoikansa — ja Helena Demuth, syntyi 1 pnä tammikuuta 1823, kuoli 4 pnä marraskuuta 1890.

Helena Demuth oli Marxin perheen taloudenhoitaja, joka seurasi heitä kaikkina maanpakolaisuuden vuosina. Hän on seurannut heitä hautaan saakka. Tyttärenpoika Harry kuoli alle viisivuotiaana.

Koko hautausmaalla ei ole muita ihmisiä kuin puutarhurit ja me. Jos tämä hauta olisi Neuvostoliitossa, olisi tässä suuri monumentti, ja ihmisten virta kulkisi täällä katkeamattomana osoittamassa kunnioitustaan suurelle miehelle ja hänen työlleen, niinkuin ihmisvirta soluu Leninin-Stalinin mausoleumin sivu. Ehkäpä niin tapahtuu täälläkin, kun seuraavan kerran tulen tälle haudalle. Hauta ja muistomerkki tulevat olemaan tällä paikalla, mutta toiset kivet, jotka nyt ovat joka puolella sen ympärillä toinen toisissaan kiinni, on siirretty kauemmaksi, eikä Hampsteadin hautausmaalla kävijän tarvitse kysyä tietä Marxin haudalle, se tulee olemaan koko seutua hallitseva paikka.

— — —

— Näitte Marxin haudan viimeisen kerran nykyisessä asussa, sanoo minulle seuraavana päivänä Marxin muistokirjaston hoitaja John W. Morgan. — Jo syksyllä, viimeistään talvella, pystytetään haudalle Marxin rintakuva. Se tulee kuitenkin olemaan vain väliaikainen muistomerkki siihen saakka, kunnes suuri monumentti valmistuu. Mahdollisesti pannaan toimeen kansainvälinen kilpailu sen suunnittelusta.

— Mutta paikallahan on niin vähän tilaa.

— Sille saadaan tilaa, hymyilee Morgan.

Karl Marxin talo sijaitsee syrjäisellä varrella. Se on vanha kaksikerroksinen talo, alakerrassa on jokin metalliverstas. Ovella on kilpi, jossa sanotaan, että kirjasto avataan kello kolme. Kello on kymmentä vailla kolme. Kävelen edestakaisin talon edustalla ja totean, että Daily Workerin talo näkyy tänne rautatien toiselta puolelta. En ole ilmoittanut tulostani ennakolta. Vihdoin näen ehkä kuudenkymmenen ikäisen, reippaasti kävelevän, paria kirjaa kainalossaan kantavan miehen lähestyvän, ja aivan oikein, hän ottaa avaimet taskustaan ja pysähtyy Marxin talon eteen. — Olen sanomalehden toimittaja Suomesta. Haluaisin tulla teille vieraisille. — Tervetuloa! Suomesta . . . taitaa olla päivälleen 40 vuotta siitä, kun viimeksi kävin Helsingissä.

Kiipeämme toiseen kerrokseen. Täällä on yllättävän avarat tilat. On luentosali, pienempiä työhuoneita ja suuri kirjastohuone, jonka yhdellä seinällä on valtava fresko. Siinä näkyy mm. Marx ja Lenin, keskellä työmies, joka työntää kädellään syrjään vanhan maailman. Kuvan on maalannut Huntingdonin jaarli, työväenliikkeeseen osallistunut aatelismies.

Mr. Morgan kertoo talon historiasta. Rakennus on yli 150 vuotta vanha. Se rakennettiin orpokodiksi, sitten siitä tuli kahvila, jossa chartistit, Englannin työväenliikkeen uranuurtajat, tapasivat kokoontua. Kokouksia pidettiin myös talon edessä olevalla aukiolla. Kun I internationale perustettiin, sen pääneuvosto piti talossa useita kokouksiaan, joihin Karl Marx osallistui. Täällä on majaillut Patriotic Club, johon kuuluivat kaikki Lontoon ns. radikaalit: sosialistit, anarkistit, vapaa-ajattelijat. Marx puhui eräässä heidän kokouksessaan. Lähes 60 vuotta sitten Socialdemocratic Federation (SDF) osti talon. Järjestön johtajana oli silloin Hyndman. Taloon järjestettiin kirjapaino, jossa painettiin kaikki sosialistinen kirjallisuus.

— Vuonna 1901 Lenin istui tuossa, missä te nyt istutte, ja toimitti Iskraa. Sitä painettiin täällä melkein kaksi vuotta. Hän tuli tänne Sveitsistä.

Eräällä seinällä on lasin alla sen aikuinen Iskra-lehti.

Marxin kuoleman 50-vuotispäivän lähestyessä Labour Research Department — voitaisiin kääntää työväenliikkeen tutkimusjaostoksi — päätti perustaa Marxin muiston kunniaksi instituutin, joka käsittäisi kirjaston ja luentosalin. Sen toimitaloksi ostettiin tämä muistorikas vanha rakennus. Kirjasto sai runsaasti lahjoituksia kohta alkuun ja nyt se käsittää 10,000 nidettä. Luentosalissa pidetään säännöllisesti teoreettisia luentoja, joita seuraamaan saapuu sosialismista kiinnostuneita henkilöitä sangen laajoista piireistä.

Luentosalin käytävällä on Marxin elämää kuvaava pieni näyttely.

Pyydän kirjastonhoitajaa esittelemään minulle joitakin harvinaisuuksia . Niitä on runsaasti: Marxin teoksia ensipainoksina, Neue Rheinische Zeitungin numero vuodelta 1849, chartisten lehtiä vuodelta 1850, Skotlannin chartistien julkaisu vuodelta 1839 ihmeen hyvin säilyneenä. Proudhonin teos "Vallankumoukselliset aatteet" pariisilaisena ensipainoksena vuodelta 1849. Kirjasto on aarreaitta työväenliikkeen ja marxismin tutkijoille.

Kopioin Neue Rheinische Zeitungista F. Freiligrathin uljaan runon:

Wenn die letzte Krone wie Glas
zerbricht,
In des Kampfes Wettern und
Flammen
Wenn das Volk sein letztes
"Schuldig!" spricht,
dann stehn wir wieder
zusammen!

PÄIVÄN PAKINA

Ilmoista ja vähän muustakin

Kuuluisa yhdysvaltalainen humoristi Mark Twain on antanut meille aiheen kirjoittaa ilmoista sillä juuri muistui mieliin hänen kuluisa lausuntonsa, että kaikki puhuvat ilmoista mutta kukaan ei tee mitään niiden johdosta.

Asia on nähkääs siten, että ilmat ovat viime aikoina olleet hyvin suuressa määrin sellaiset kuin entisen miehen sekahedelmäsoppa, josta ei saanut selkoa oliko siinä teeriä vaiko mateita. Työssä käyvän köyhän kansan kiusaksi on tämän kesän aikana satanut melko säännöllisesti miltei joka viikonlopun tienoissa niin että esimerkiksi kaivosmiehet eivät ole kyenneet nauttimaan täysin siemauksin siitä viisipäiväisestä viikosta minkä hevoittivat joku aika sitten. Ja kaikki merkit viittaavat sihen, että tilanne on ollut samansuuntainen maapallon monissa muissa paikoin. Mene ja tiedä johtuuko se niistä jänkkien atomi- ja vetypommeista, joilla he uhkaavat kaiken maailman kansaa. Koska säät ovat olleet perin epäsuotuisat on se johtanut monet ihmiset monin paikoin mitä erilaatuisempiin puuhiin. Mikä taas vuorostaan todistaa, ettei se Mark Twainin väite pidäkään enää paikkaansa.

Etelä-Afrikasta kerrotaan, että siellä on ryhdytty eräiden alkuasukasten keskuudessa toimenpiteisiin erään lähetyssaarnaajan karkoittamiseksi pois heidän keskudestaan. Vaikka täällä Sudburyn seudulla on ollut vaivana liiallinen märkyys niin siellä oli tilanne päinvastainen, siellä nimittäin kaivattiin sadetta. Niinpä sitten pantiin lähetyssaarnaaja rukoilemaan sadetta Jumalalta. Mutta kun kipeästi toivottua ja tarvittua sadetta ei kuitenkaan saatu niin panivat alkuasukkaat toimeksi omaan, vanhaan ja hyvään tapaansa. Pantiin näes heimon omat poppamiehet rukoilemaan sadetta — ja katso niin sadetta saatiinkin. Se johti alkuasukkaat harkitsemaan lähetyssaarnaajan ja hänen Jumalansa pätevyyttä ja siitä syystä he ryhtyivät toimenpiteisiin hänen karkoittamisekseen pois heidän alueeltaan. Kun asia ei muuten ratkennut niin joutui se korkean lain ja oikeuden eteen. Torontolainen Saturday Night kertoo nyt, että oikeus on asettunut tässä asiassa, ihme ja kumma, alkuasukkaiden puolelle, jotka saavat nyt potkia lähetyssaarnaajan paremmille markkinoille. Asiasta kertoessaan lehti sanoo päätöksestä muodostuvan papeille kiusallisen ennakkopäätöksen koska papit joutuvat siten vastuunalaisiksi jos heidän rukouksistaan ei ole toivottua tulosta. Se siitä.

Mutta mikäli ilmat ovat kysymyksessä on niitä muitakin miehiä, jotka toimivat niiden johdosta. Sillä sanomalehtiä tarkoin lukeneet muistavat varmaankin ne sateentekijät, joita on toiminut mm. aavikkomaakunnissa ja eri osissa Yhdysvaltoja. Eräänä "sateentekokeinona" on kuuleman mukaan se, että lentokoneista kylvetään yläilmoihin ns. kuivaa jäätä minkä sanotaan synnyttävän sadetta. Edelleen yritetään sadetta saada vis-seille seuduille metsien istuttamisen avulla. Kummankin keinon väitetään auttavan.

Mutta meidän on jälleen palattava siihen sateentekokeinoon, jota on viljelty hyvin suuressa määrin vaihtelevin tuloksin ammoisista ajoista lähtien. Tarkoitamme nimittäin jo edellä mainittua rukoilemista. Joskus rukoillaan poutaa ja joskus taas sadetta, mutta nykyaikaiset ihmiset, allekirjoittanut heidän joukossaan ovat hyvin epäilevällä kannalla sen tuloksiin nähden.

Tämä rukoilemisjuttu joutui uskonnollisen väittelyn kohteeksi äskettäin Englanissa. Asia on nähkääs siten, että Yorkin arkkipiispa kehoitti maanmiehiään rukoilemaan Jumalalta parempia ilmoja, että saataisiin parempi sato. Sitä hänen ei olisi kuitenkaan pitänyt tehdä, sillä hiukan myöhemmin Winchesterin tuomioherra kirjoitti sen johdosta brittiläisessä "Time & Tide"-lehdessä sellaisista rukouksista mm. seuraavaan tapaan:

Kristittyjen pitäisi käsittää, että Jumala antoi (maailman) luodessaan kaikki luonnon lait ja että ne on tarkoitettu välttämättömäksi osaksi ympäristöstämme... Ensimmäinen harhaoppisuus (sadetta anovissa) rukouksissa on, kuten arkkipiispa Temple tapasi sanoa, yrityksemme saada Jumala muuttamaan mieltään, mikä on yritys Jumalan herjaamiseksi . . . Meidän herramme on erikoisesti käskenyt rukoilemaan sairaiden ja heidän parantumisensa puolesta. Mutta ilmoihin nähden Hänellä ei ollut mitään sanomista. Hän yksinkertaisesti hyväksyi ilmat."

Tämä tuomioherra ja Englannin anglikaanikirkon päämies, Canterburyn arkkipiispa Temple julistavat siis kaikenlaatuisten ilmojen moittimisen ja säänmuutosten rukouksissa pyytämisen harhaoppisuudeksi, jota myös kerettiläisyydeksi sanotaan. Nämä kirkkoruhtinaat ovat omaksuneet sen kannan, että esimerkiksi sateen rukoileminen on Jumalan säätämien luonnon lakien oikeamielisyyden epäilemistä ja siis Jumalan pilkkaamista. Luonnollisesti vielä enemmän sellaisia Jumalan pilkkaajia ovat ne, jotka pyrkivät sellaisilla keinoilla kuin esimerkiksi ns. kuivan jään ilmaan kylvämisellä muuttamaan Jumalan säätämiä luonnon lakeja, ts. Jumalan tahtoa.

Joku viisas saattaa kysyä kaiken edelläolevan johdosta, mitä meillä oikeaoppisilla evankelis-luterilaisilla on tekemistä anglikaanikirkon uskonkappaleiden ja niiden tulkinnan kanssa? Mehän ollaan meiltä ja muut ovat meidän krannista, sanovat pohjalaiset ja monet muut oikeauskoiset evankelis-lutherilaiset. Sen verran on meillä sen asian kanssa tekemistä, että anglikaanikirkon ja meidän kirkkomme ovat hyvin lähellä toisiaan mikäli Jumalan sanan selittäminen on kysymyksessä. Muistammehan vielä varsin hyvin miten meille opetettiin Suomen valtiokirkon taholta kansakouluissa, että kaikki luonnon lait ovat Jumalalta. Sitä taottiin kovaan päähämme kerta toisen jälkeen.

Näin ollen alistamme lukijakuntamme harkittavaksi yhtäällä ensiksimainitun oikeusjutun lähetyssaarnajan karkoittamisesta koska hänen rukouksistaan ei johtunut sadetta ja toisaalta arkkipiispa Templen lausunnon, että kaikenlaatuiset yritykset Jumalan mielen muuttamiseksi ovat harhaoppisuutta ja kerettiläisyyttä.

Meidän halumme on nimittäin pitää lukijamme sillä oikealla tiellä ja välttää heidät joutumasta sille, sihen toiseen — kuuman palkkaan johtavalle tielle. — Kalle Terä.

SITÄ — JA — TÄTÄ

REUMATISMI

"Reumatismi", sanoi lääkäri, "aiheuttaa sen, että ihminen kuvittelee nivelensä olevan suuremmat kuin mitä ne todellisuudessa ovat."

"Vai niin", sanoi mrs. Smith, "lihakauppiaassa silloin varmaankin on reumatismi."

* * *

VIHDOINKIN OPPII

Suorapuheinen nainen meni naimisiin hyvin tunteellisen nuoren miehen kanssa.

"Rakkaani", sanoi poika, "minä en ole sinun arvoisesti."

"Etpä tietenkään", sanoi vaimo, "mutta kun tyttö on kuusi vuotta 23 vuoden ikäinen, niin ei suinkaan hän ole niin tyhmä, että menettäisi tilaisuutta."

TÄ — JA — TÄTÄ

REUMATISMI

...teumatismi", sanoi lääkäri, "...
...ttaa sen, että ihminen kuvittelee
...lensä olevan suuremmat kuin mi-
...e todellisuudessa ovat."
...Vai niin", sanoi mrs. Smith, "ilma-
...ppiassa silloin varmaankin on
...natismi."

VIHDOINKIN OPPII

...uorapuheinen nainen meni naimi-
... hyvin tunteellisen nuoren mie-
... kanssa.
...akkaani", sanoi polka, "minä en
...sinun arvoisesti."
...tpä tietenkään", sanoi vaimo,
...tta kun tyttö on kuusi vuotta 23
...en ikäinen, niin ei suinkaan hän
...un tyhmä, että menettäisi tilai-
...ta."

...s, joka työntää kädellään syrjään ...han maailman. Kuvan on maa- ...ut Huntingdonin jaarli, työväen- ...keeseen osallistunut aatelismies. ...r. Morgan kertoo talon historiasta. ...kennus on yli 150 vuotta vanha. Se ...ennettiin orpokodiksi, sitten siitä ... kahvila, jossa chartistit, Englan- ... työväenliikkeen uranuurtajat, ta- ...vat kokoontua. Kokouksia pidet- ... myös talon edessä olevalla au- ...lla. Kun I internationale perus- ...iin, sen pääneuvosto piti talossa ...ita kokouksiaan, joihin Karl Marx ...llistui. Täällä on majaillut Patrio- ... Club, johon kuuluivat kaikki Lon- ...n radikaalit: sosialistit, anar- ...it, vapaa-ajattelijat. Marx puhui ...ssä heidän kokouksessaan. Lähes ...vuotta sitten Sosialidemokraatti- ...n liitto (SDF) osti talon. Järjestön ...tajana oli silloin Hyndman. Taloon ...jestettiin kirjapaino, jossa painet- ... kaikki sosialistinen kirjallisuus. ... Vuonna 1901 Lenin istui tuossa, ...se te nyt istutte, ja toimitti Isk- ... Sitä painettiin täällä melkein ...si vuotta. Hän tuli tänne Sveit-...

...rkeällä seinällä on lasin alla sen ...nen Iskra-lehti.

...Marxin kuoleman 50-vuotispäivän ...estyessä Labour Research Depart- ...nt — voitaisiin käsittää työväen- ...keen tutkimusjaostoksi — päätti ...ustaa Marxin muiston kunniaksi ...kirjaston, joka käsittäisi kirjaston ...luentosalin. Sen toimitaloksi ostet- ...tiin tämä muistorikas vanha ra- ...nus. Kirjasto sai runsaasti lah- ...uksia kohta alkuun ja nyt se kä- ...ää 10,000 nidettä. Luentosalissa ...etään säännöllisesti teoreettisia ...ntoja, joita seuraamaan saapuu ...henkilöitä ...ään laajoista piireistä.

...uentosalin käytävällä on Marxin ...mää kuvaava pieni näyttely. ...yydän kirjastonhoitajaa esittele- ...än minulle joitakin harvinaisuuk- ... Niitä on runsaasti: Marxin teok- ...ensipainoksina, Neue Rheinische ...tungin numero vuodelta 1849, char- ...en lehtiä vuodelta 1850, Skotlan- ... chartistien julkaisu vuodelta 1839 ...nen hyvin säilyneenä. Proudho- ...n teos "Vallankumouksellisest aat- ...ta" pariisilaisena ensipainoksena ...delta 1849. Kirjasto on aarre- ... työväenliikkeen ja marxismin ...kijoille.

...Kopioin Neue Rheinische Zeitun- ...n F. Freiligrathin ujaan runon:

Wenn die letzte Krone wie Glas
zerbricht,
In des Kampfes Wettern und
Flammen
Wenn das Volk sein letztes
"Schuldig!" spricht,
dann stehn wir wieder
zusammen!

...

— Kalle Terä.

Yrityksen tanssit Tarmolassa lokakuun 23 pnä

Toronto. — Vaikka syksy on jo pit... kulunut ja Tarmola jo virallises... suljettu, niin siitä huolimatta Yri... tyksen Hockey-joukkue järjestää rai... kkaat tanssit Tarmolassa t.k:n 23. ..., mikä sattuu olemaan lauantai. Kaunista syksyä kuulemma on vielä ... kun perillä voi mennä vaikka tun... teisti hyvään saunaan löylyjen hi... keäväksi, niin eiköhän vain mentä... oikein sakilla kannattamaan Yri... tyksen järjestämiä tanssiaisia ja sa... malla antamaan alkupotku tulevan ... kauden hockey-joukkueellemme, joka ... tulevanakin talvena menestyksellisesti ... uskollisesti "värejämme" monissa tiu... kissa kamppailuissa.

Tarvassa on myöskin hyviä ovipal... kintoja ja tunnetusti hyvän musiikin ... tahdissa sopii pistää lapikasta lattiaan ... kenkiseen hyvään tyyliin. Eikä se mak... saakaan kuin puoli "markkaa". Tava... taan sitten näissä myöhäissyysyn vii... meisissä tanssiasissa Tarmolassa ja ... pidetään hauskaa yllä asian hyväksi.

— A. K:nen.

Hirvien kaatoluvat Uudellamaalla

Helsinki. — Uudenmaan riistanhoi... topiiri on Uudenmaan lääninhallituk... selle antamassaan lausunnossa puol... tanut 265 hirvenkaatolupaa. Vastaa... va luku oli viime vuonna 150. — Suu... rinta kaatoa puolletaan Uudenmaan ... pitäjissä, missä kanta on suurin. ... Tenholaan on puollettu 36 hir... venkaatolupaa. Snappertunaan 22 ja ... Inkoon pitäjään 20. Helsingin pitä... jään puolletaan 2 ja Espooseen 1 ... hirvenkaatolupaa.

Mit dem Wort, mit dem
Schwert, an der Donau, am
Rhein, —
eine allzeit treue Gesellin
Wird dem Throne
zerschmetternden Volke
sein
Die Geächtete, die Rebellin!

(Lehti oli lakkautettu ja tämä oli ... jäähyväistervehdys lukijoilleen. Kun viimeinen kruunu särkyy kuin ... taistelun myrskyissä ja liekeissä, ... kansa julistaa viimeisen "Syyl... linen!" tuomionsa, silloin seisomme ... rinnan! Sanoineen ja miekkoi... neen, Tonavan ja Reinin varrella, ... halveksittu, kapinoitsija ole... maan kruunut murskaavan kansan ... uskollinen seuralainen.")

Katsellessaan kopioimistani sanoi ... Morgan: — Minä käänsin tuon ... vankilassa Skotlannissa. En ... kauan istunut, kuusi kuukautta, ... sitten taas pari muuta kertaa kuu... kautta.

Hän on hoitanut kirjastoa sen pe... rustamisesta saakka, useita kieliä pu... huva, paljon maailmaa nähnyt, lois... tavan huumorintajuinen ja sydämel... linen John W. Morgan. Kirjoitin lo... maksi nimeni hänen vieraskirjaansa, ... jossa joka sivulla esiintyi vähintään ... yhtä eri kansallisuutta: ranskalaisia, ... puolalaisia, italialaisia, saksalaisia ym. ... tämä laiminlyökö Marxin taloon ja ... Morganiin tutustumista, jos käyt... te Lontoossa! Osoite on 37 A Cler... kenwell Green.

St. Catharinesin Starin piknekki onnistui hyvin

Kuoroon saatu uusia jäseniä ja harjoitukset pidetään entiseen tapaan joka maanantaina

St. Catharines. — "Minä elän" oli se elokuva, minkä Paavo Voutilainen esitti täällä Starin haalilla. Lisänä oli kaksi pienempää elokuvaa, toinen opettava kuvaus perhe-elämästä ja toinen mahtava balettitanssikuva. "Minä elän" on kuvaus Aleksis Kiven elämästä, joka todella oli taistelua, kun ei kukaan tahtonut tunnustaa hänen kirjallisia kykyjään. Nälkäisenä, toisten ihmisten armoilla eläen hän monet suurimmat teoksensa kirjoitti. Kuolemansa jälkeen hän vasta on saanut tunnustuksen.

Aika ei ole siinä suhteessa muuttunut, sillä kuinka moni kirjailija tänäkin päivänä saa osaksen saman kohtalon — kiitoksen vasta kuolemansa jälkeen . . . Kehoitan teitä menemään katsomaan missä elokuvaa "Minä elän" esitetään.

Starin äskeinen piknekki onnistui odotettua paremmin, vaikka jouduimmekin sen viettämään seinien sisällä koko päiväisen tihkusateen takia. Kahvista ja pelistä oli hyvät tulot, sillä paikallaolijat olivat hyvin runsaskätisiä seuran kassan kartuttamisessa. Kun saimme lahjoituksina palkintoja niin lisäsi sekin tuloja. Kiitos teille jotka lahjoititte astioita, harjan, hedelmiä ja kasviksia, sillä kaikki ne kartuttivat tuloja. Kiitos Hormistolle siitä, että saimme viettää sunnuntain heidän huoneissaan.

Laulukuoro harjoittelee tavallisuuden mukaan joka maanantaina kello 7.30 ip. Starin haalilla. On ilahduttavaa, että olemme saaneet kuoroon uusia jäseniä, sillä se innostaa meitä toisiakin käymään entistä ahkerammin harjoituksissa. Niinpä lausunkin teidät tervetulleiksi joukkoomme. Vielä on paljon tilaa uusille.

Meillä on nyt harjoituksen alaisena useampia uusia lauluja, joten uudetkin laulajat nyt pääsevät heti alusta harjoitukseen kiinni. Entiset laulajat eivät taas millään voi jäädä pois harjoituksista, sillä tiedämmehän laulun nostattavan mieliä. Voimmekin yhtyä lauluun: "Laulu se on ollut minun iltojeni ilo . . ."

— Hilda.

Miltä Suomen urheilu näyttää tänään?

Olen kuullut monen ihmisen sanovan, että kovin alas on mennyt nykyinen Suomen urheilu verrattuna sen entisiin loistopäiviin. Onko todella niin? Ei ainakaan tulosten valossa, ja siltä kannalta kai meidän täytyy urheiluelämää katsella. Monikon unhoittaa, että nykyään on urheilu noussut sellaisin mittasuhtein monissa maissa, ettei sellaista ole ennen nähty. Monissa maissa on tehty uusia maan ennätyksiä, joka parhaiten kertoo edistyksestä kussakin maassa. Varsinkin Neuvostoliitto ja kansandemokraattiset maat ovat osoittaneet, mitä kansat voivat aikaan saada, kun niillä on mahdollisuudet kehittää itseään.

Kun katselemme vaikka juuri pidettyjä Bernin Euroopan mestaruuskilpailuja niin huomaamme, että Suomi on Euroopan johtavien urheilumaiden kanssa etupäässä. Tuloksia myöskin tehtiin sellaisia ettei silloin "loistopäivinä" sellaisiin pystytty muussa kuin 5 ja 10,000 km:lla Heinon ja Taisto Mäen toimesta. Juuri nämä matkat ovat tällä hetkellä Suomen heikommat kansainväliseltä kannalta katsoen, niin Bernissäkin. Voihan joku sanoa, että eipä pärjätty suomalaislajissa keihäässäkään. Ei järjätty eikä pärjätäkään jos puhutaan vain voittajasta, sillä Puolan Sidlo, Neuvostoliiton Kusnetsov, Ruotsi-Suomi maaottelussa uusi loistokyky Fredrikson, joka heitti uuden Ruotsin ennätyksen yli 76 metriä ja voitti Suomen ne miehet, joihin nykyään katsotaan, kun tulee keihäskilpa kysymykseen, Nikkiseen ja Hyytiäiseen. Mutta kun tulee koko taso kysymykseen eikä vain kärki niin Suomea ei tänäkään päivänä pistä kukaan.

Jos keskipitkillä matkoilla on taannuttu, niin on sen sijaan vallattu eräitä uusia aloja joissa ennen ei pärjätty kansainvälisillä markkinoilla. Tämä laji ennen muita on seiväshyppy. Nythän tuli uusi Suomen ennätys Bernissä Landströmin toimesta 4.40 ja Piironen toi pronssia. Siis tämän lajin paras maa näissä kilpailuissa. Hellsten tuli hopealle Neuvostoliiton Ignatjevin jälkeen 400 m:llä ja juoksi uuden Suomen ja Pohjoismaiden ennätyksen tasan 47 sekunttia. Mildh pääsi pronssille 400 m. aidoissa uudella Suomen ja Pohjoismaiden ennätyksellä. Esteet ovat ennenkin olleet Suomen lajeja, mutta nyt on Suomella uusi parivaljakko Rinteenpää-Karvonen, jotka tavallisesti juoksevat aina alle 9 minuuttia, Rinteenpää omistaen parhaan ajan maailmassa 8.44.4. Nyt ei tullut Bernissä kultaa sillä Unkarin heimoveli voitti, mutta Rinteenpää oli toinen, Karvonen neljäs, siis hyvin suomalaisvoittoinen kilpailu. Suomi-Saksa maaottelussa juoksi Karvonen 8.41.4, vaan erään teknillisen seikan vuoksi ei kuulema ennätystä voida hyväksyä. No, se tulee myöhemmin varmasti. Pituushyppy koska ei päässyt edes loppukilpailuun vaikka oli aikaisemmin hypännyt uuden TUL:n ennätyksen 7.48 ja myöhemmin uuden Suomen ennätyksen 7.55, jolla jo olisi tullut kultaa Bernissä.

Maratoonarit ovat tällä hetkellä parhaita mitä on Suomella koskaan ollut. Parivaljakko Karvonen-Puolakka nytkin juoksi mainiosti kuten Bostonissakin keväällä. ... ja jos järjestely olisi ollut parempi, Filin ... mutta ... ralla Karvonen, joka ... nauhan ensimmäisenä ... tuussa ... järjestelyn huonoudesta. Puolakka oli varma nelonen lyöden monia kuuluisia nimiä. Nuori Lassenius juoksi 10-ottelussa maailman valioiden joukkoon sijoittumalla toiseksi. Hän on nuori ja kehityskykyinen ja jo nyt paras suomalainen Aki Järvisen jälkeen, ja voi hyvinkin pian lyödä Järvisen ennätyksen. Kolmiloikkaajat klikkasivat ja hermoilivat liikaa. Korkeudessa ei juuri tällä kertaa ollut vielä Suomella Kotkaksen, Kalliman ja Peräsalon kaliberia hyppääjiä, mutta nuorta ja kehityskykyistä tulossa. ... nuori Koivisto ... pukkasi ... lundin Suomen ennätys on 16.23. Kiekossa Lindroos erikoisesti lupaa hyvää ja uusia nuoria on nousemassa.

Asiat ei siis ole niin huonosti kuin moni luulee unohtaen, että taistelu kansainvälisillä urheiluareenoilla on nyt kovempi kuin koskaan ennen, ja Suomen hyvä sijoittuminen Bernissä ja voitto maaottelussa Ruotsista, Jugoslaviasta ja Unkarista ja ... Saksalle viimeisessä ... lupaa tulevaisuuden nähden hyvää, niin hyvää ... niin pienoiselta maalta kuin Suomi ... ta, silloin ... kijät ... sillä hyökkäyksillä.

Tässä ... tarttunut vain tällä kertaa kohtiin Suomen yleisurheilussa ... paljon ... yksityis... roimaan. — Tekonimus.

Ruotsissa on noin 60,000 suomalaista

Helsinki. — Ruotsissa lienee nykyään noin 60,000 — 62,000 suomalaista joista yksistään Tukholmassa noin 20,000 kerrotaan asiaantuntevalta taholta.

Työrekisterissä on suomalaisia noin 35,000, muut alaikäisiä ja työrekisteriin ilmoittautumattomia.

Tietysti on Ruotsin suomalaisista suurin osa asialista työläisiä: kaivosmiehiä — ammattimiehiä, metallimiehiä, kotiapulaisia, katyömiehiä, metsätyöläisiä ja ravintolapalvelijoita. Asian laadusta johtuen myöskin työttömien joukossa olevista on huomattava määrä ... ta väkeä ... kuunotettuna Ruotsin suomalaisista on hyvin nuorisovoittoista.

KIITOS

Monet kiitokset teille Night Hawk Centren, Hoylen, Porcupinen ja South Porcupinen tuttavat, kun niin yllättäen vierailitte mökissäni 50-vuotissyntymäpäiväni johdosta.
Kiitos syömisistä, juomisista ja sitten siitä "hunttarille" niin välttämättömästä ? ? ?.
Kiitos myös teille, jotka otitte osaa, vaan ette voineet saapua.
Kiitollisuudella muistelen tätä tilaisuutta seuraavat 50 vuotta.

HUGO KOSKINEN
NIGHT HAWK CENTRE — ONTARIO

Surulla ilmoitan, että rakas mieheni ja isäni

EINO TOIVARI

kuoli kotonaan 30 päivä syyskuuta 1954. Hän oli syntynyt Suomessa Säkkijärvellä, 27 päivä lokakuuta 1899.
Kaipaamaan jäin minä ja poikamme Jack sekä omaiset ja tuttavapiiri tässä maassa ja Suomessa.

Sä paljon kärsit,
vaan hiljaa kaiken kestit,
ja unten maille läksit.
Nyt rakkauttas jäin mä vaille,
vaan muistos kaunis sydämeeni
jäi,
ja elon ilta kun edessäni päilyy,
mä luoksesi ikävöin mä vain.
Vaimosi Tyyne.

Isä, olit huoltaja hyvä,
nyt poissa olet.
Mä haudaltasi poistuin mielin
raskain,
vaan sydämessä on muisto niin
rakas.
Poikasi Jack.

Aina perheparvemme pienenee,
taas poistui veljeni rakas.
Vaan keveät mullat sun
haudallesi
toivotamme täältä rajan takaa.
Veljesi Matti perheineen,
U.S.A.

Ei tavattu enää elämässä,
mutta kohtaamme toisemme
tuonelassa.
Siskosi Aino perheineen,
Kemi, Suomi

Minä nuorena lapsena huutelin:
"Elä jätä, pieni eno",
mutta matkalle tälle kun läksit
sä,
tuli meille nyt vähäinen ero.
Vaan aikaa omaani odottaissa,
muistan sun hyvyyttäsi
ja hautakummullesi seppeleen
laskemme hiljaa nyyhkyttäen.
Ester ja Toivo.

Lepo sulla hyvä,
meille jäi kaipaus syvä.
Suoma, Leo ja Antti.

KIITOS

Sydämelliset kiitokset kaikille, jotka ottivat osaa suruumme ja saattoivat Einon viimeiseen lepoon. Kiitos kauniista kukista, joita hän sai niin paljon.

Toronto — TYYNE JA JACK TOIVARI — Ontario

Kahviaiset ja hauskat tanssit Don-haalilla

Toronto. — Ensi tiistaina, t.k. 19 pnä, on Don-haalilla kuoron kahviaiset, alkaen kello 8 ip. Tervetuloa sinne nuoret ja vanhat oikein suurella joukolla.

Hauskat haloween tanssit on sitten lokakuun 29 pnä Don-haalilla, alkaen kello 8.30. Soitosta huolehtivat Hunnakko ja Turkia. Tulot luovutetaan lasten joulujuhlarahastoon. Muistaa saapua suurella joukolla.

Kuolemakin on vierailut täällä Torontossa suomalaisten keskuudessa. Viimeksi se korjasi pois joukostamme Eino Toivarin ja vähän aikaisemmin Kusti Lahden. Molemmat olivat pitkälti dettyjä seurahmisiä ja toimintojemme kannattajia.

Liekin levitysryntäys ei ole täällä päässyt oikein hyvään vauhtiin. Siihen ehkä osaksi vaikuttaa Suur-Toronton huono postipalvelu. Kaikesta huolimatta meidän kulttuuri-ihmisten tulee ponnistella yhdessä muiden edistysmielisten canadalaisten rinnalla. Yhteistoimin voimme ainoastaan estää Canadan painumasta talouspulan kuiluun. Niinpä siis toimikaamme kaikki yhdessä, niin uudet tulokkaat kuin vanhemmatkin Canadan asukkaat.

Jos yhteistoimin pakoitamme Canadan hallituksen kauppasuhteisiin Kiinan ja yleensä kaikkien kansojen kanssa ja samalla kohottamaan Canadan kansan ostokykyä, niin silloin poistuu myöskin työttömyys ja pula. Toiminta eikä epätoivo on meidän pelastuksemme. — Kuorolainen.

KULTTUURITOIMINTA ON VANCOUVERISSA KIITETTÄVÄN VILKASTA

Ensiksi nähdään "Martella", sitten juhlitaan kalastajain paluuta oikein mahtavilla tansseilla

Vancouver. — Syksyiset synkät illat ovat saapuneet tänne Vancouveriin. Vain joskus sateen välissä on muutama aurinkoinen päivä. Järjestömme haalilla on syystoiminta alkanut kaikissa eri muodoissa. "Martella", kaunis kokoillan näytelmä, esitetään nyt ensimmäisen, nimittäin kuluvan lokakuun 31. pnä klo 7 ip. Saapukaahan katsomaan kaunista kansannäytelmää.

Sitten marraskuun 12. pnä pidetään entuudestaan kuuluisat Kalastajain tanssit, joista ei pidä olla loppuman. Tulkaahan niitä nauttimaan hyvästä soitosta ja vielä paremmasta suolakalavoileivistä, jotka kalastajain symboolina tarjoillaan muutenkin hyvin järjestetyssä ravintolassa. Nämä suurenmoiset ilot ja nautinnot alkavat kello 9 ip. ja kestävät aina kello 1 asti yöllä.

Marraskuun 21. pnä on haalillamme Canadan—Neuvostoliiton ystävyysjuhla, joka alkaa kello 7.30 ip. Tämä juhla on yleensä kaikkien pidettävä ... siitä ymmärrykseltä, että siellä on saavutan Clinton-haalille.

Erikoisen huomattava ja mielenkiintoa herättävä kuulutus piti tehdä siitä, että naiset aikovat pitää oikein jyryt vanhanmaan tanssit käsityömyyjäisten yhteydessä, ei pikkusalissa, ... vaan oikein meidän komeassa juhlasalissamme. En tästä kuitenkaan erikoisen paljon vielä ... koska ... kaiken ennen juhlia, joka pidetään joulukuun 26. pnä. ... sitten jokaisella pitäisi olla ... sillä ... kylmä ... jos ... naiset olemme silloin kuitenkin niin nuukia, että emme anna mitään ilmaiseksi, lukuunottamatta sitä yhtä, että päästämme kaikki ilmaiseksi sisälle ja tanssitamme puolipyörryksiin.

Puhukaa tästä asiasta naapureillennekin, erikoisesti sellaisille, joille ei tule Vapautta. Eipä siltl, että tämä olisi viimeinen hoksautus, eihän toki. Tästä asiasta puhutaan Vancouverissa ja ympäristössä paljon näiden viikkojen aikana.

Vielä haluan huomauttaa, että joulukuun 5. pnä vietetään haalillamme Suomen itsenäisyysjuhlaa. Tilaisuuteen varataan valikoitu ohjelma. Näistä kaikista lisää myöhemmin. — Elli.

Hauskat palkintotanssit 29 päivänä Finlandin haalilla

Finland. — SJ:n Finlandin osaston kokouksessa lokakuun 3. pnä päätettiin talkoovoimalla suorittaa haalin puhdistus. Kyllä haali olikin sen tarpeessa. Haaliin oli hankittu pari uutta ikkunaa ja ... Nämä ...

Halloween iltaksi päätettiin järjestää oikein rallaakat palkintotanssit (29. pnä). Ensimmäisenä palkintona on ... sitten ... metsästysvälineitä.

Pyiden metsästys nyt onkin jo käynnissä, vaikka pyitä tuntuu olevan hyvin vähän. Pyiden vähäisyys ei kuitenkaan näytä vaikuttavan miesten pyydystäjien lukumäärään, sillä niitä on saapunut aina Yhdysvalloista asti.

Kevätkesä oli tavallista märempää ja se teki suuria pyiden hau... Syksy ... ollut ... Nyt täällä taas on ollut niin kuivaa, että vesi kaivoissa on alkanut käydä vähiin. Ellei saada lunta ennen talven tuloa, loppuu vesi monista kaivoista. — J.E.K.

Toronto. — Työttömyysvakuutuskomission julkaisemien tilastojen mukaan oli merkitty tk:n 7. pnä kaikkiaan 22,636 työtöntä työläistä eli 468 enemmän kuin viikko aikaisemmin. Työttömistä oli 7,276 naisia ja työttömyysvakuutusta maksettiin ainoastaan 13,516 työttömälle.

Havaintoja Toronton ns. "alamaailmasta"

Toronto. — Sen jälkeen kun viimeksi kirjoitin täältä Vapauden palstoille, olen edelleen asunut siinä maailmassa, jota porvarillisesti ajattelevat kutsuvat niin mielellään alamaailmaksi.

Ketkä muodostavat tämän ns. alamaailman, joka täällä Torontossakin on uskomattoman suuri, ja jonka elämästä tämän maan mahtavat eivät tiedä enempää kuin mitä ovat lukeneet satukertomuksista. Suurimman osan siitä muodostavat työttömät työläiset sekä puutteellisen huollon varassa elävät työhön kykenemättömät, sekä henkisesti ja fyysillisesti epänormaalit tai suorastaan sielullisesti sairaat ihmiset. Prostitutsioni kuuluu myöskin osana tähän sekasotkuiseen joukkoon. Tähän joukkoon kuuluvat naiset joutuvat kaikkein eniten kärsimään nurjista yhteiskunnallisista oloista.

Köyhä tyttö saattaa esimerkiksi tulla suurkaupunkiin työhön tai jonkin rikkaan palvelukseen. Maalta tulleena hänellä ei ole mitään kokemusta suurkaupungin elämästä, ja hänen ... pinnallinen loisto, hienoja pukuja ym. hepeneitä täynnä olevat näyteikkunat. Palkka on kuitenkin niin pieni, että se ei riitä noiden hepenien ostamiseen, joihin pukeutuneena voisi esiintyä kuten herrasröökynät. ... Hän tapaa kaupungilla jonkun herran ..., joka tarjoutuu ostamaan noita hepeneitä ja tyttö kyllin. Sitten mennään cocktailbaariin ... ystävyyden malja — ja suhde syntyy. Mutta herransaikkari haluusa tyydytettyään kyllästyy ja jättää tytön oman onnensa nojaan . . . Niin alkaa tytön kulku luisuvalla pinnalla.

Tekeekö yläluokka mitään tämän alamaailman asukkaiden hyväksi? Ei, sillä se elää vain omahyväistä aristokraattista elämäänsä, välittämättä siitä, että tuhannet ihmiset ovat ilman asuntoa, nukkuvat takapihoilla, siltojen alla ym. sellaisissa paikoissa.

Kadehdittava ei ole myöskään niiden työläisten asema, jotka saavat olla työssä vain päivän pari viikossa. He joutuvat asumaan myöskin sellaisissa olosuhteissa, joka ei nostata mieliä. Näistä asunnoista annan seuraavan tosiperäisen lyhyen kuvauksen.

Ensiksikin ne ovat vuosien aikana kerääntyneen iljettävän lian peitossa sisältä. Vuodevaatteet ovat kaiken arvostelun alapuolella, repaleisia ja likaisia vanhoja ryysyjä. Kun siihen lisätään täit ja lutet, niin kuva ei ole kaunis. Sitten vielä, että rooominghousen omistaa tavallisesti joku yhteiskunnan rotta, joka nukkuu vanhurskaan unta jossain paremmassa kaupunginosassa. Palkan perään katsojaksi hän on asettanut kaltaisensa rotan, joka sulloo viisi tai kuusi miestä samaan huoneeseen, perien jokaiselta 75 senttiä tai dollarin yöltä.

Onko ihme, jos valtio joutuu rakentamaan yhä uusia sairaaloita ja mielisairaaloita sekä vankiloita. Sillä suuri osa suurkaupunkien asukkaista syntyy ja kasvaa takapihojen hämärässä, näkemättä koskaan kirkasta auringonpaistetta. Tähän tilanteeseen ei tule parannusta ennenkuin Canadan suuret uniot alkavat ankaran kamppailun tietämättömyyden ja yhteiskunnallisen välinpitämättömyyden hävittämiseksi ja ennen kuin union johtajat lakkaavat ryyppäämästä ystävyyden maljoja kapitalistien kanssa. — Kauhavan polka.

Sähkövoimalaitoksia metsätyömaille

Petroskoi. — Virandozeron, Suman, Pääseväselän, Itä-Idelin ja monille muille tasavallan metsätyömaille rakennetaan ... sähkövoimalaitoksia. Tähän saadaan metsäteollisuuslaitokselta vankka voimatalouspohja, joka kykenee antamaan sähkövoimaa korjausapuolile sekä veturien vaunuvarikoille.

Tällaiset sähkövoimalaitokset tekevät lähiaikoina perinpohjaisen muutoksen metsätyöprosessissa. Tällä hetkellä metsätyömaat saavat sähkövoimansa siirrettävistä sähköasemilta, mutta ... sähkövoimalaitokset sallivat järjestää metsätyömaiden varustamisen sähkövoimalla ...

Tänä vuonna saadaan valmiiksi 18 tällaista sähkövoimalaitosta.

Lahjapaketteja Suomeen

ALEX A. KELEN LIMITED
1467 MANSFIELD ST., MONTREAL 2, QUE., PUHELIN PL. 9548

ENSIMMÄINEN halvoissa hinnoissa.
ENSIMMÄINEN laadussa.
ENSIMMÄINEN nopeassa ja varmassa perilletoimittamisessa.

Kirjoittakaa tai soittakaa tänään ja pyytäkää meidän täydellistä hintaluetteloa.

KAIKKI PAKETIT TULLI VAPAITA

VÄLITÄMME RAHAA SUOMEEN

MAKSAMME PÄIVÄN KORKEIMMAN KURSSIN.

Pienin summa 5.000 Smk. $19.25 ynnä lähetyskulut $1.15.
Jokainen seuraava 1.000 markkaa $3.85

• Rahalähetyksenne toimitetaan vastaanottajalle 10—14 päivän sisällä. Jokaiselle lähettäjälle lähetetään vastaanottajan allekirjoittama kuitti.

VAPAUS TRAVEL AGENCY
P. O. BOX 69 — SUDBURY, ONTARIO

CSJ:N OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Wanupin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeisenä sunnuntaina klo 1 ip. osaston haalilla. Sihteerin osoite: Voitto Lehti, Wanup, Ont.

CSJ:n Timminsin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina kello 7 illalla.

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 8 illalla osaston huoneistolla Don-haalilla.

CSJ:n Sault Ste. Marien osasto No. 5 työkokoukset pidetään joka kuukauden toinen ja neljäs tiistai osaston omalla talolla, 321 John St., alkaen kielo 8 illalla.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina. Johtokunta 1 ja 3 perjantaina. Puheenjohtaja Oscar Männistö, sihteeri Kerttu Leppä, osoite Box 354, Sudbury, Ont.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä torstaina, kello 8 illalla ja johtokunnan kokous samana iltana klo 7 illalla. Kirjeenvaihto osoite Tyyne Siilman, 446 Mark St. Port Arthur, Ont.

CSJ:n Hearstin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina kello 2 ip.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: Lauri Koski, R. R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina, alkaen klo 2 ip. Johtokunta kokoontuu edellisenä perjantaina klo 7.30 ip. Kirjeenvaihto sihteerille: Hilda Saari, 1708 East Pender St. Vancouver 6, B. C.

"Martella" saapuu Clinton-haalille lokakuun 31 pnä

Vancouver. — "Martella", lempeä luontoinen ja häikäilemättömän kovan komennon alaisuuteen joutunut tyttö, joka vieraili enonsa ym. kera viime kesänä CSJ:n laulujuhlien aikana pohjois-Ontariossa ja saavutti valtavan yleisösuosion, saapuu nyt tänne Vancouveriin. Meillä Vancouverin ja ympäristön asukkailla on nyt tilaisuus tutustua häneen Clinton-haalilla, 2605 E. Pender St., lokakuun 31 pnä, täsmälleen kello 7 ip. Ravintolaliput maksavat ainoastaan 75 senttiä kappale.

Pidetäämpä tämä mielessä ja mennään oikein joukolla katsomaan kuinka kovassa komennossa hänen enonsa vaimo ja tytär Tella pitävät ja kuinka onnelliseen asemaan hän kuitenkin lopulta pääsee.

Tässä näytelmässä ilmenee rakkautta, vihaa ja sydänsurua. Samalla kuitenkin Leuttiina ja Aaro lietsovat huumorin paljetta niin runsain mitoin, että naurakin saa aivan tarpeekseen. No niin, loput näette kun saavutte Clinton haalille lokakuun 31 päivän iltana kello 7. — Anssu.

Ottawa. — National Employment Servicen julkaisemien tietojen mukaan oli Canadassa elok. lopulla kaikkiaan 254,800 rekisteröityä työtöntä eli 54 prosenttia enemmän kuin edellisen vuoden elokuussa. Ontariossa oli työttömiä enemmän kuin muissa maakunnissa, miltei kaksi kertaa se määrä kuin vuosi aikaisemmin. Suhteellisesti eniten oli työttömiä Windsorissa.

SOITTAKAA HU. 9-1913
kun haluatte ostaa kodin tai vaihtaa sen sopivampaan.

Pertti Nupponen
antaa Teille täydellisen ja luotettavan palvelun.
ARTHUR H. KIVINEN, Realtor
38 Lawrence Ave. W., Toronto, Ont.

MIKSI VIIVYTTELETTE JA KÄRSITTE?

Vatsa-, sappi-, maksa-, munuais- ja virtsarakkokivet voivat olla vaarallisia. Ne aiheuttavat selkäkipua, reumaattista särkyä ja kipua, painostavaa kaasua rintanne alle, oikealla tai vasemmalla puolella, vatsahappoja, hapanta ja katkeraa makua ja kuivuutta suussanne, päänkivistystä ja huimausta, ruokahalun puutetta, umpitautia tai epänormaalista vatsan toimintaa. Käyttäkää silloin heti RUSCI TREATMENT STOMACH REMEDY-lääkettä välttyäksenne enimmiltä vakavilta sairauksilta, ajan ja rahanhukalta. Heti ensimmäinen pullollinen auttaa. Kaikille tunnettu. Hinta ainoastaan $6 pullollinen.

Meidän osoitteemme on:

LUSCOE PRODUCTS LIMITED
559 BATHURST STREET — TORONTO 4, ONTARIO

UUDET

Decca-ja Rytmi-
LEVYT

ovat saapuneet varastoomme

Allaoleva äänilevyjen luettelo käsittää ainoastaan parhaat ja suosituimmat Decca- ja Rytmilevytykset.

Levyt käsittää tunnettujen Suomen laulajien

• TAPIO RAUTAVAARAN
• HENRY THEEL'in
• OLAVI VIRRAN
• METRO-TYTTÖJEN
• MATTI LOUHIVUOREN ja
• JORMA IKÄVALKON levytykset

• DECCA-LEVYJÄ

SD 5097 Kuin lapsena ennen, valssi, Henry Theel
Aaveratsastajat, fox-trot, Henry Theel ja Metro-tytöt
SD 5169 Mustalaistyttö, tango, Martti Suuntala
Kaksi yksinäistä ihmistä, tango, Martti Suuntala
SD 5181 Talvisäällä, fox-trot, Metro-tytöt
Valkea joulu, slowfox, Henry Theel ja Metro-tytöt
SD 5197 Tulisuudelma, tango, Olavi Virta ja Metro-tytöt
Ennen kuolemaa, tango, Olavi Virta
SD 5205 Kun kesä on nyt mennyt, valssi, Metro-tytöt
Hiljainen kylätie, tango, Metro-tytöt
SD 5206 Viesti mereltä, tango, Olavi Virta
Nuoruuteni kaupunki, tango, Olavi Virta
SD 5218 Mustasukkaisuutta, tango, Olavi Virta
La Cumparsita, tango, Olavi Virta ja Metro-tytöt
SD 5221 Valkoinen kukka, tango, Matti Louhivuori
Mua varten ei, tango, Matti Louhivuori
SD 5240 Missä lienetkään, tango beguine, Olavi Virta
Tyttöni, luokseni jää, valssi, Olavi Virta
SD 5241 Kohti kaukaista rantaa, valssi, Metro-tytöt
Sade kattoihin lyö, tango, Metro-tytöt
SD 5244 Mary-Anne ja karjapaimen Tim, fox-trot, Matti Louhivuori ja Metro-tytöt
Mummon kaappikello, fox-trot, Matti Louhivuori ja Metrotytöt

• RYTMI-LEVYJÄ

VR 6001 Jannen Hanuripolkka, Veikko Sato
Maijun kanssa markkinoilla, polkka, Veikko Sato
R 6032 Kultainen nuoruus, valssi, Eero Väre
Äidille laulan ma vain, valssi, Eero Väre
R 6037 Siirtolaisen muistoja, jenkka Jorma Ikävalko
Tukkilaisten tanssiaiset, polkka, Jorma Ikävalko
R 6090 Rakovalkealla, Tapio Rautavaara ja mieskvartetti
Kulkuri ja joutsen, Tapio Rautavaara
R 6099 Imatran Inkeri, valssi, Erkki Junkkarinen
Kulta kuumetta, tango, Erkki Junkkarinen
R 6113 Sysmän Linda, valssi, Veikko Sato
Tämän kylän jenkka, Veikko Sato
R 6158 Metsäkukkia, valssi, Olavi Virta
Kaipaan kahta sanaa, tango, Olavi Virta
R 6168 Minä ja Mandoliini, jenkka, Jukka Lonnqvist
Kulkurin viimeinen näky, fox-trot, Jukka Lonnqvist
R 6186 Muista minua, tango, Metro-tytöt
Murtunut elämä, valssi, Metro-tytöt
R 6200 Rumarellumarillumarei, jenkka, Jorma Ikävalko ja tukkipojat
Säkkijärven polkka, Jorma Ikävalko
R 6207 Sokeripala, fox-trot, Olavi Virta
Ajattelen sinua aina, fox-trot, Olavi Virta

LÄHETÄMME LEVYJÄ KAIKKIALLE
HINTA $1.35 KPL.
(Ostajan maksettava lähetyskulut)
Posti- ja pikatavaratilausten tulee käsittää vähintäin kolme levyä

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Company Ltd.
Leijona-, Beaver- ja Fennia-levyjen tukku- ja vähittäismyyjät Canadassa.
BOX 69 — SUDBURY, ONTARIO

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

HALUTAAN TIETÄÄ

MISSÄ ON PAAVO E. LAHTINEN. Jos kuka hyvänsä tietää hänen osoitteensa, olkaa hyvä ja kirjoittakaa: Samuel J. Kelner, B. A., Suite 609, Federal Bldg. 85 Richmond St. W. Toronto, Ont. (12-14-16)

VUOKRATTAVANA

KOLME HUONETTA KÄSITTÄVÄ, lämmitetty kellarihuoneisto vuokrattavana. Valo- ja voimavirtalangoitus. Kysykää: 488 Eva St. Puhelin OS. 3-4578.

Opetelkaa rautatien sähköttäjäksi

Tarvitsemme 25 eteenpäinpyrkivää nuorta miestä, joilla on korkeankoulun sivistys, jotka haluavat kyetä ottamaan vastaan korkeapalkkaisia toimia rautatiesähköttäjinä. Tulevaisuus taattu. Palkalliset lomat. Vapaaliput. Soittakaa mr. Way'lle, puh. OS. 5-8371.

— Ilta- ja päivä luokkia — Uusi lukukausi nyt avoinna

Sudbury Telegraph School
C.P.R. rak., Elm ja Elgin kulm. Sudbury

Putkitus- ja lämmitys- EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannus arviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN OS. 4-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

EXPERTTI- AUTO- JA TROKI- JOUSIEN KORJAAMO JA YLEINEN SEPPÄ
WOROBECK SPRING SERVICE
Puhelin OS. 5-8493
118 Regent St. S. Sudbury

UUDET SUOSITUT MARCONI JA HALLICRAFT NÄKÖRADIOT SAAPUNEET
•
STANDARD HARDWARE
LAURI HILL, omistaja
254 Hazel St. — Puh. OS. 5-7056

DELONGCHAMP Cartage Co. Ltd.
29 Lorne St. Puh. OS. 5-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA ... TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN.
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Lasten suomenkielen koulu alkaa toimintansa huomenaamulla (sunnuntaina) klo 10.30 Finnish-haalilla.

Rissasen papan leiviskä esitetään sunnuntai-iltana ensimmäisen kerran Canadassa, alkaen klo 7.30 Finnish-haalilla.

Olympialaisfilmit esitetään viimeisen kerran Sudburyn seudun suomalaisille ensi maanantaina klo 7.30 Finnish-haalilla. Kaksi filmiä yhden hinnalla.

Kuorolaisten kabarettitanssit on ensi perjantaina tk. 22 pnä Finnish haalilla.

Työn Puiston sauna on avoinna lauantaisin, sunnuntaisin keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 1 — 11 ip.

Lockerbyn suomalaisten veronmaksajain komitean kokous on ensi tiistaina klo 7.30 Eklundilla, 66 Mäki avenue.

Bingoillanvietto tänään (lauantaina) klo 7.30 Finnish-haalilla Liekin ryntäyskomitean toimesta.

"Isän vanha ja uusi" — harjoitus tänä (perjantai-) iltana klo 6.30 Aimo Mäen luona.

Majavajärveläisten talvitiekokous on ensi torstaina

Worthington, Ont. — Lorne townshipin tieveronmaksajain yleinen kokous pidetään ensi torstaina tk. 21 pnä, alkaen klo 7.30 illalla koululla. Saapukaahan kaikki keskustelemaan ja päättämään tien auki pitämisestä tulevan talven aikana. Tievirkailijat eivät ryhdy mihinkään toimenpiteisiin ennenkuin veronmaksajat keskustelevat ja päättävät asiasta.

Koululla siis tavataan! — Tievirkailija.

Mies ampui itsensä

Torstaina löydettiin Capreolin tiellä 31-vuotias Fernand Labrosse Wahnapitaesta, kuolleena istumassa trokissaan. Hänen vieressään oli 22 kaliberin kivääri, jolla miehen arvellaan ampuneen luodin päähänsä.

KELLO- JA KULTALIIKE
Liik. OS. 5-6852 Kotiin OS. 5-6352
A. HEISKANEN
7 Durham St. N., Sudbury, Ont.

ANDERSON SYKES & SYKES LTD.
KIINTEIMISTÖJÄ, LAINOJA VAKUUTUKSIA
411-412 Mackey rak. — OS. 3-3629
Myyntimiehemme AULIS (AL) KORHONEN
Puhelin kotiin OS. 3-5835

Lacourciere & Lacourciere
LAKIMIEHET JA NOTARIOT
27 Elm St. E. Silvermanin vier.
Puhelin OS. 5-8221 Sudbury

ERIKOISET TALOJEN SÄHKÖLANGOITUS-URAKOITSIJAT
JÄÄDYTYSLAITTEIDEN MYYNTI JA PALVELUS
24 tunnin palvelus
HUOLELLINEN TYÖ
DIXON BROS.
ELECTRIC & SUPPLY CO.
Puh. OS. 5-7308
62 Young St. N. Sudbury
E 1 to 9

Sudburyn kuorot Beaver Lakella lokakuun 24 pnä

Eilen illalla Beaver Lakelta saadun tiedon mukaan on siellä järjestetty asiat siten, että Sudburyn kuorolaisia odotetaan saapuvaksi sinne lokakuun 24 pnä. Edellisenä iltana pidettäväksi aiottu myyjäistilaisuus on siirretty marraskuun puolelle, joten näkään ei tule millään tavalla huonontamaan kuoron tilaisuuden onnistumismahdollisuuksia.

Otettuamme yhteyden kuoron johtajan Raulla Mäen kanssa saimme tietää, että kuorolaisten vierailuohjelma on kaikin puolin valmis ja että vierailu Beaver Lakelle tullaan tekemään aikaisempien suunnitelmien mukaisesti, koska asiat on Beaver Lakella järjestetty edullisella tavalla.

Niinpä siis Sudburyn kuorolaiset tulevat lokakuun 24. pnä, joka on sunnuntai, esittämään monipuolisen konserttiohjelman SJ:n Beaver Laken osaston haalilla. Ohjelmassa on useita komeita sekakuoron lauluja kolme naiskuoron laulua, kaunista duettoja ja sooloja, soittoesityksiä, huomattava mm. kuoron oma lyhyt puhe ym. Uskomme että se tulee olemaan beaverlakelaistenkin mielestä mielenkiintoinen ja virkistävä. Tällä samalla ohjelmalla tulee kuoromme vierailemaan seuraavana sunnuntaina, lokakuun 31 pnä Wanupin haalilla. Kummassakin paikassa alkaa ohjelma kello 8 ip.

Toivomme tapaavamme suuren joukon beaverlakelaisia kulttuuririennon ystäviä haalilla lokakuun 24 pnä. Puolestamme tulemme tekemään parhaamme, että yleisön kulttuurinälkä tulisi ainakin osittain tyydytetyksi. Beaver Lakella tavataan 24 päivän iltana. —S.

Kaikki antanevat kannatuksen lauantai-illan paarteille

Lokakuun 16. päivän iltana (lauantaina) on Finnish-haalilla sellaiset bingopaartit, joille varmaankin jokainen mielihyvin antaa kannatuksensa. Paartien järjestäjä on Liekin ryntäyskomitea ja sen tarkoituksena on sillä tavoin hankkia varoja Liekin tilaamiseksi sairaaloissa, vanhainkodissa tai kotonaan oleville sairaille ja vanhuksille, joiden omat varat eivät riitä lehden tilaamiseen.

Bingopeli ja mahdollisesti muut seurapelit aloitetaan kello 8 ip. Saapukaahan antamaan kannatuksenne hyvälle asialle.

Nuori mies kuollut ja 3 loukkaantunut auto-juna-rikossa

Copper Cliffin sulatolla työskennellyt 21-vuotias Thomas Rice Greenfieldistä Quebecista, menetti henkensä ja kolme muuta nuorta miestä loukkaantui varhain torstaiaamuna kun kuollut mies ajoi autolla CNR:n tavarajunan päälle Conistonin ylikäytävällä, maantiellä no 17. Onnettomuudessa loukkaantuivat perin vakavalla tavalla 19-vuotias Edward Serre Sudburysta ja 18-vuotias Bernard Thibeault Warrenista, sekä lievemmin 22-vuotias Lawrence Murray Copper Cliffistä, jotka ovat St. Josephin sairaalassa täällä.

Auto iski niin voimakkaasti junaan, että yksi tavaravaunu suistui sen johdosta kiskoilta.

A. NIEMI
VALOKUVAAMO
36 Elm St E. Puhelin OS. 5-8824
Valokuvaustyötä kaikesta lajista

KING EDWARD PARTURILIIKE
Ammattitaitoista parturintyötä
Öljyhoitoa hiuksille
Jack Nicholson — Martha Mäki
Sama sisäänkäytävä kuin naisten oluttupaan

E. KOLARI
KELLOSEPPÄ
59 Lorne St. S. Sudbury, Ont.
Puhelin OS. 3-3974 Box 204
Vastapäätä Hill-Clark-Francis lautakomppaniaa.

KAUNIITA KUKKIA!
Monipuolinen valikoima kauniita purkki- ja leikattuja kukkia. Kotiinajo ja sähkepalvelu. Tilatkaa ajoissa.
Lougheed Kukkakauppa
60 Eyre St. S. Spruce kadun kulm.
Puhelin OS. 3-9596

PIANOJA
KÄYTETTYJÄ JA UUSIA
HEINTZMAN ja KNIGHT merkkejä
VÄHITTÄISMAKSUILLA
BEAVER PIANO CO.
Reino Kauhanen ja Earl Simard, omist.
326 Elgin St. Puh. OS. 3-6224
Sudbury

E. A. McDONOUGH, D.C.
• KIROPRAKTORI •
119 Cedar Street PUHELIN OS. 5-5745 Sudbury

KAUNIIT KIHARAT
• HUOLELLISESTI • LAATUAINEILLA
SUOMALAISESTA KAMPAAMOSTA
HOLLYWOOD BEAUTY SALON
KARIN HAMARI
27 Elm St. E. yläk. Puh. OS. 4-4962 Sudbury

TUNNETTU VAKUUTUSMIES
W. "BILL" CLER
TOIMII NYT VAKUUTUSMIEHENÄ
ARTHUR A. DUNCAN
KIINTEIMISTÖ- JA VAKUUTUSTOIMISTOSSA
PUH. OS. 3-9519 — 7 DURHAM ST. S. YLÄK. — SUDBURY

Matkustakaa Suomeen
Lähempiä tietoja saatte toimistolta jolla on matkailukokemusta vuodesta 1936.
RITARI TRAVEL AGENCY
Edustamme laivalinjoja, lentolinjoja, hotelleja ja huvimatkoja
7 Cedar St. Puhelin OS. 5-5685 Sudbury, Ontario

Mine-Mill-union Sudburyn osaston naisten pehmeäpallojoukkue on iloisella tuulella vaikka se ei voittanut-kaan Ontarion mestaruutta välisarjassa A. Joukkue voitti yhden kolmesta ottelusta. Se on pelannut Ida Johnsonin johdolla, joka nähdään kuvassa keskellä toisessa rivissä.

Keskimääräiset viikkoansiot vähentyneet

Tilastollisen toimiston julkaisemat tiedot osoittavat, että Canadan työläisten keskimääräiset viikkoansiot olivat viime kesäk. 1. pnä viidessä maakunnassa pienemmät kuin vuosi aikaisemmin ja sama piti paikkansa myöskin Sudburyn seudun keskimääräisiin ansioihin nähden.

Viime kesäk. alussa olivat keskimääräiset viikkoansiot koko maassa 58.43 dollaria eli 71 senttiä suuremmat kuin vuosi aikaisemmin, mutta 72 senttiä vähemmän kuin kuukausi aikaisemmin, nimittäin toukok. alussa. Keskimääräiset viikkoansiot osoittivat vähentymistä Newfoundlandissa, Nova Scotiassa, New Brunswickissa ja Albertassa. Jokaisessa mainitussa maakunnassa olivat keskimääräiset viikkoansiot alemmat kuin edellisen kuukauden alussa.

Mikäli Ontarion maakunta on kysymyksessä, olivat keskimääräiset viikkoansiot kesäk. alussa 60.66 dollaria eli 88 senttiä enemmän kuin vuosi aikaisemmin mutta 74 senttiä vähäisemmät kuin kuukausi aikaisemmin.

Maan korkeimmat keskimääräiset viikkoansiot olivat kesäk. alussa Sudburyssa, nimittäin 72.48 dollaria ja toisella tilalla oli Sarnia, 71.63 dollarilla. Sudburyssa olivat ansiot 18 senttiä vähäisemmät, ja Sarniassa 1.65 dollaria suuremmat kuin vuosi aikaisemmin. Edelliseen kuukauteen verrattuna olivat Sudburyn ansiot kuusi senttiä ja Sarnian ansiot 2.82 dollaria vähäisemmät.

Rakennustöiden alalla olivat maan keskimääräiset ansiot viime kesäk. alussa pienemmät kuin vuosi aikaisemmin, osoittaen vähentymistä 64.08 dollarista 59.10 dollariin. Muilla tuotantoaloilla olivat keskimääräiset ansiot hiukan lisääntyneet. Mutta mikäli edellisen kuukauden keskimääräiset ansiot ovat kysymyksessä olivat ansiot vähentyneet kuukauden kuluessa metsätöissä, tehdastöissä, rakennustöissä, liikenteessä ja yleisissä laitoksissa.

Yhdistämisasiasta avoin kuulustelu marraskuun 5 pnä

Ontarion kunnallisasiain lautakunta on määrännyt toimitettavaksi julkisen lisäkuulustelun sen Sudburyn kaupungin anomuksen johdosta, että McKim-kunta yhdistettäisiin Sudburyn kaupunkiin ja on määrännyt kuulustelupäiväksi marraskuun 5 päivän. Asiasta saatiin tieto tänne puhelimitse keskiviikkona iltapäivällä. Lautakunnan puheenjohtaja Lorne Cummings on ilmoittanut, että lautakunta haluaa saada lisää tietoja 15 eri seikkaan nähden ja on pyytänyt kaupungin viranomaisia hankkimaan pyydetyt tiedot.

McKim-kunnan Sudburyyn yhdistäminen pantiin vireille valtuuston salaisessa kokouksessa vuoden 1951 alkupäivinä ja samana vuonna pidettiin täällä anomuksen johdosta julkinen kuulustelu, joka kesti kaikkiaan 18.5 tuntia ja jossa merkittiin muistiin noin 300,000 sanaa. Kuulustelun jälkeen on kunnallisasiain lautakunnan taholta usein luvattu antaa "piakkoin" päätös asiasta, mutta tähän mennessä sitä ei ole saatu. Viime aikoina lautakunnan taholta vihjailtiin, että päätöksen tekemistä varten on saatava lisää tietoja, joiden saantia varten on nyt järjestetty tämä lisäkuulustelu, jossa kaikki asiaan kiinnostuneet henkilöt tai järjestöt ovat tilaisuudessa alistamaan mielipiteensä lautakunnan harkittavaksi.

Päätös kuulustelusta tehtiin sen jälkeen kun kaupunginhallitus päätti viime viikolla pyytää lisäkuulustelun toimittamista yhdistämisasian johdosta.

Naisten kongressin sihteeri on täällä ensi tiistaina

Canadan naisten kongressin sihteeri mrs. Margery Ferguson Torontosta saapuu tänne ensi tiistaina ja puhuu samana iltana Mine-Mill-haalilla pidettävässä naisten kokouksessa aiheesta "Elämän turvaaminen." Tämä kokous alkaa kello yhdeksän illalla ja kaikki suomalaiset naiset, erikoisestikin Lockerbyn ja Sudburyn naistenkerhojen jäsenet ovat tervetulleet tähän kokoukseen, joka alkaa vasta kello yhdeksän illalla.

Sudburyn naisten kerho kokoontuu tiistai-iltana klo 7.30 haalilla ja tästä kokouksesta mennään sitten joukolla kuulemaan mrs. Fergusonia.

Kolmen miljoonan dollarin rakennustyö ensi kesänä

Liittovaltion parlamentin jäsen Rodger Mitchell on ilmoittanut, että pitkän aikaa puheen alheena ollut liittovaltion uusi rakennushanke pannaan alulle todennäköisesti tulevan kesän aikana. Sitä varten on ostettu tarpeelliset tontit Elm St. Lisgar St. ja Cedar St. varrelta ja niistä on maksettu kaikkiaan noin 800,000 dollaria. Suunniteltuun rakennukseen sijoitetaan kaikki liittovaltion virastot, kuten esimerkiksi posti, tulli, verotoimisto ja kuninkaallinen ratsupoliisi.

Mr. Mitchell arveli, että ostetuilla tonteilla sijaitsevia rakennuksia ruvetaan purkamaan tulevan talven aikana ja että uusi rakennus tulee maksamaan kaikkiaan noin kolme miljoonaa dollaria eli kolme kertaa niin paljon kuin alkujaan suunniteltiin. Mr. Mitchellin antamien tietojen mukaan sijoitetaan uusi postikonttori Elm ja Lisgar St. kulmaukseen. Rakennusta varten tarvittavat varat myönnetään tulevan vuoden budjetissa. Hallituksen tarkoituksena ilmoitetaan olevan entisen postikonttorirakennuksen myyminen, joten siitä saadaan varoja uuden rakennuksen kustannuksia varten.

Rakennustöiden suorittamista varten nimitetään sudburylainen arkkitehti, joka tulee toimimaan Ottawasta annettujen ohjeiden mukaisesti.

Kunnallisveroitus yhtäläistetään 2 kunnassa

McKim ja Neelon-Garson kuntien kunnallisverotus tulee todennäköisesti yhtäläistettäväksi sillä kummankin kunnan valtuustot ovat yhteisessä kokouksessaan päättäneet esittää maakunnan kunnallisasiain ministeriölle pyynnön, että maakunnan taksoittajat määrättäisiin toimittamaan näiden kuntien taksoituksen yhtäläistämisen suunnitellun kuntien yhteisen High-koulun kustannusten maksamista varten. Pyyntö esitettiin perjantaina kunnallisasiain ministerille kun Neelon-Garson kunnan edustajat olivat Torontossa. Kumankin kunnan edustajat ovat sopineet siitä, että yhteisen koulun kustannukset on maksettava taksoituksen eikä väkiluvun perusteella.

Varoituslaitteet ylikäytävälle

Kaksi viikkoa sitten vieraili Conistonissa liittovaltion liikennekomissionerien edustaja toimittamassa tutkimusta siihen nähden olisiko läheiselle CNR:n ylikäytävälle laitettava automaattiset varoituslaitteet. Tällä ylikäytävällä tapahtui torstaiaamuna tuhoisa onnettomuus, jossa yksi mies kuoli ja kolme loukkaantui. Sen jälkeen on päätetty, että automaattiset varoituslaitteet on laitettava paikalle mahdollisimman pian.

Suuret likavesien käsittelylaitteet Sudburyn alueelle

Sudburyn entinen pormestari W. S. Beaton lähetti noin kuukausi sitten maakunnan terveysministerin apulaiselle tri J. T. Phairille kirjeen, jossa hän ehdotti ministeriön harkittavaksi, että Sudburyn seutua varten rakennettaisiin niin suuret likavesien ja jätteiden käsittelylaitokset, että ne kykenisivät tässä suhteessa tyydyttämään ei ainoastaan Sudburyn kaupungin vaan myöskin Copper Cliffin, Gatchellin, Lockerbyn, Minnow Laken, New Sudburyn ja monien muiden ympäristön asutusseutujen tarpeet. Mr. Beaton oli sitä mieltä, että sellaisen laitoksen rakentaminen, jota varten tarvittaisiin noin 30 eekkerin laajuinen alue, on välttämätön Sudburyn ja sen läheisen ympäristön asukkaiden terveyden suojelemista varten. Hän esitti, että sellaiset laitteet rakennettaisiin maakunnan terveydenhoitoministeriön toimesta, mikä osallistuisi myöskin yrityksen rahoittamiseen yhdessä Incon ja kunnallisten elimien kanssa.

Mr. Beaton on saanut kirjeensä johdosta vastauksen missä ministerin apulainen asettuu hyvin torjuvalle kannalle ehdotuksen toteuttamisen suhteen koska terveydelliset olosuhteet ovat muualla maakunnassa paljon epäedulliemmat kuin Sudburyssa ja vaativat niin ollen toimenpiteitä tilanteen korjaamiseksi.

Hiihtoa harrastavien seurojen huomioon otettavaksi

SCAUL:n hiihtojaosto ilmoittaa nyt viimeisen kerran, että kaikkien liiton seurojen, jotka aikovat järjestää hiihtokilpailuja tulevan talven aikana, on lähetettävä niitä koskevt anomukset liiton hiihtojaostolle viimeistään tk. 30 päivään mennesä. Myöhemmin saapuvia anomuksia ei voida ottaa huomioon koska se on Northern Ski Zonen sääntöjen vastaista.

Kaikki hiihtokilpailuanomukset, liiton mestaruuskilpailut ym., on käsiteltävä tällä tavalla yhteensattumien välttämiseksi koska muuten ei ole mahdollista, että seurat ja jäsenet voisivat osallistua kaikkiin haluamiinsa kilpailuihin.

Siis lähetetäänpä kilpailuhakemukset mahdollisimman pian osoitteella: Mr. J. Palomäki, Box 69, Sudbury, Ont.

Teatterikausi aloitetaan täällä ensiesityksellä

Sudburyn seudun suomalaisen kansan teatterikausi aloitetaan huomenillalla täkäläisellä Finnish-haalilla klo 7.30.

Silloin esitetään Hilja Valtosen kirjoittama huvinäytelmä "Rissasen papan leiviskä", jonka on ohjannut uuttera teattertyön harrastajamme Helen Grenon. Tämän esityksen ilmoitetaan olevan ensimmäisen niin Canadassa kuin Sudburyssakin.

Ravintolalippuja tähän esitykseen myydään etukäteen Vapauden konttorissa, Finnish-haalilla ja Tullan ruokatavarakaupassa Melvin Avenuella.

Nimiosassa esiintyy Uuno Koski, joka on entuudestaan hyvin tuttu Finnish-haalin näyttämön ystäville ja muissa osissa ovat Helen Grenon, Wilbert Hakala, Taimi Hujanen, Iris Hakala, Kurt Österlund ja Maire Österlund.

Kolme paikkaa on nyt ehdolla koulua varten

Eilen ilmoitettiin, että McKim ja Neelon-Garson kuntien yhteistä High koulua varten on valittu kolme paikkaa yksi Neelon-Garson kunnassa, toinen Hydron muuntaja-aseman läheisyydessä ja kolmas Barry-Downe-alueella. Maiden omistajilta on pyydetty tietoja siitä mitä halutut maat tulisivat maksamaan.

Froodista saadaan nyt enemmän ooria vähemmällä voimalla

Kumoten Incon taholta esitetyt väitteet, että äskeinen työvoiman vähentäminen Sudburyn seudun kaivannoista olisi tapahtunut muka vissien töiden valmistumisen johdosta, on Mine-Mill-union Sudburyn osaston presidentti Mike Solski todennut työvoiman vähentämisen johtuneen työnteon kiihdyttämisestä.

Mr. Solski on maininnut siitä esimerkkinä Froodin kaivannon, joka tuotti viime vuoden elokuussa 2,073 miehen voimalla noin 6,500 tonnia ooria vuorokaudessa. Vuotta myöhemmin, siis tämän vuoden elokuussa, tuotti kaivanto keskimäärin yli 9,000 tonnia vaikka työvoiman määrä oli vähentynyt 2,025 mieheen, mikä merkitsee sitä että entistä vähemmällä työvoimalla tuotetaan paljon enemmän ooria kuin ennen suuremmalla työvoimalla.

Lisää likavesiä pelätään tulevan Caswell-hotellista

Sen johdosta, että äskettäin ilmoitettiin, että Lockerbyssa sijaitsevan Caswell-hotellin yhteyteen rakennetaan 18 huonetta käsittävä lisärakennus, joka on saanut maakunnan terveysministeriön hyväksymisen, ovat lukuisat Lockerbyn asukkaat ilmaisseet huolistuneisuutensa mainitun hotellin likavesipulman ratkaisemisen suhteen. Kuten muistetaan oli tämän hotellin likavesikysymys joku aika sitten kiivaan taistelun kohteena kunnan terveydenhoitolautakunnan ja valtuuston sekä Lockerbyn asukkaiden kesken. Paikkakunnan asukkaat väittivät hotelin septic-tank-laitteita riittämättömiksi ja sanoivat, että Trout Laken vesi pilaantuu sen johdosta. Kun laitteissa tehtiin vissejä muutoksia julistivat terveydenhoitoviranomaiset tilanteen tyydyttäväksi, selittäen mainituista septic-tank-laitteista virtaavan veden olevan A-1-laatua.

Rakennusluvan myöntäminen hotelin isärakennustöitä varten jätettiin riippuvaksi maakunnan terveysviranomaisten ausunnosta. Äskettäin ilmoitettiin Torontosta, että maakunnan viranomaiset ovat antaneet luvan rakennusluvan myöntämistä varten ja kunnan esimies Nesbitt on ilmoittanut, että rakennuslupa myönnetään niin pian kuin Torontosta on saatu asiasta kirjallinen tieto.

Monet paikkakunnan asukkaat ovat yhä edelleenkin tyytymättömiä mainitun likavesipulman ratkaisemisen suhteen ja ovat hotellin lisäämisen johdosta tulleet entistä enemmän huolestuneiksi koska sen pelätään johtavan uudelleen tilanteen kärjistymiseen sillä likavesien lisääntymisen pelätään antavan liian suuren kuorman septic-tank-laitteille.

— Vuonna 1952 oli Neuvostoliitossa 368,000 kirjastoa, joiden hyllyillä oli yli 800 miljoonaa kirjaa. Tsaari-Venäjällä oli 1914 vain 12,500 kirjastoa.

Elokuvaesityksiä Mine-Mill-haalilla sunnuntai-iltoina

Mine-Mill-union täkäläisen osaston toimesta järjestetään tämän syksyn aikana ns. perheiltoja union jäsenistölle ja heidän perheilleen sunnuntai-iltaisin union haalilla. Näissä illanvietoissa esitetään elokuvia ja esityksiin oikeuttava jäsenkortti maksaa 25 senttiä. Näitä jäsenkortteja voi saada esitysiltoina ovelta. Kullakin yli 14 vuoden ikäisellä pitää olla jäsenkortti mutta alle 14-vuotiaat pääsevät näihin tilaisuuksiin vapaasti kun ovat vanhempiensa seurassa.

Ensimmäinen perheillanvietto on huomenna, alkaen klo 8 illalla. Silloin esitetään "Genevieve"-niminen huvittava elokuva, jossa esiintyvät mm. Dinah Sheridan ja Meenneth More.

Koska haalilla on seuraavana sunnuntaina union stewardien juhlaillallinen, on seuraava perheilta vasta tk. 31 pnä. Silloin esitetään Blue Lagoon niminen romanssi. Sen jälkeen on näitä esityksiä seuraavasti:

Sunnuntaina marrask. 7 pnä esitetään "Hamlet", jonka pääosassa näyttelee kuuluisa Laurence sir Oliver.

Sunnuntaina marrask. 14 pnä esitetään "Doctor in the House", joka on mainio huvinäytelmä ja antaa lääketieteellisiä neuvoja kaikille.

Sunnuntaina marrask. 21 pnä esitetään "Love Lottery"-niminen satiiri erään Hollywoodin filmitähden elämästä.

Sunnuntaina marrask. 28 pnä esitetään "Kidnappers", joka on filmattu Nova Scotiassa.

Sunnuntaina jouluk. 5 pnä esitetään kuuluisa italialainen filmi "Paisan" joka on varustettu englanninkielisillä selityksillä. Se on hyvin järkyttävä kertomus todellisesta elämästä.

Kaikkina iltoina alkavat esitykset klo 8 illalla.

Nuori nainen kuoli palohaavojen takia

Torstaina kuoli Sudbury General Hospitalissa 24-vuotias mrs. Ida Gravelle niiden palohaavojen johdosta, joita hän sai edellisenä päivänä tulipalossa Gogamassa, jonka uskotaan johtuneen siitä, että kuollut nainen oli kaatanut paloöljyä uuniin tulen sytyttämistä varten. Kaksi muuta naista, jotka olivat mrs. Gravellen luona, ilmoitetaan saaneen vakavia palohaavoja. Kaikki kolme tuotiin maiden ja metsien ministeriön lentokoneella sairaalaan tänne.

Ammattitaitoinen suomenkielen
KONELATOJA
saa vakituisen paikan union kirjapainossa, jossa painetaan viisi päivää viikossa ilmestyvä suomenkielinen lehti ja viikkolehti. 35-tunnin viikko, tuntipalkka $2.60. Tyydyttävät työsuhteet. On yhdyttävä unioon. Lähemmin kirjoittamalla eli sähkösanomalla:
THE LABOR WORLD, INC.
30-31 East Michigan Street
Duluth, Minnesota

SUOMI ELOKUVAT
esittää uusintaesityksinä
KAKSI SUURTA OLYMPIAFILMIÄ
"MAAILMAT KOHTAAVAT"
JA
"KULTAA JA KUNNIAA"
Esitykset:
SUDBURY, Finnish Hall, maanantaina, lokakuun 18 pnä klo 7.30 illalla.
SAULT STE. MARIE, Chateau Pines Hall, tiistaina lokakuun 19 pnä klo 7.30 illalla.
TÄMÄ ON NELJÄN TUNNIN ESITYS
Sisäänpääsy: $1.00 — apset 25c
Esittää SUOMI ELOKUVAT

Loistava tarunhohteinen kertomus miehestä, jolla oli rauhaton sielu mutta palava rakkaus
★ KUNINGAS KULKUREITTTEN
Jännittävä ja romanttinen elokuva Suomesta 1800-luvulta
Pääosissa: Ekke Hämäläinen, Raili Mäki, Tuija Halonen, Mirja Mane, Leena Häkinen, Anton Soini, Tauno Majuri, ym.
★ Musiikki: KALEVI HARTTI
★ Ohjaus: ROLAND af HALLSTRÖM
★ Valmistamo: FENNADA-FILMI OY.
Esitetään seuraavilla paikkakunnilla:
PORT ARTHUR, Polish Hall, maanantaina, lokakuun 18 p. klo 7.00 ja 9.00 ill.
NIPIGON, Elk's Hall, tiistaina, lokakuun 19 p. klo 7.00 ill.
GERALDTON, Ukrainian Hall, keskiviikkona lokakuun 20 p. klo 8.00 ill.
HEARST, koulun alakerta, torstaina, lokakuun 21 p. klo 8.00 ill.
KAPUSKASING, Anglican kirkolla perjantaina, lokak. 22 pnä klo 8 ill.
COCHRANE, lauanaina, lokakuun 23 pnä klo 8 ill.
TIMMINS, Harmony Hall, maanantaina, lokakuun 25 p. klo 8.00 ill.
SOUTH PORCUPINE, Suomal. Hall, tiistaina, lokakuun 26 p. klo 8.00 ill.
KIRKLAND LAKE, Ukrainian Hall, 54 McCamus Ave., keskiviikkona, lokakuun 27 p. klo 8.00 ill.
SPRUCEDALE, Agr. Hall, torstaina, lokakuun 28 p. klo 8.00 ill.
ST. CATHARINES, Ukrainian Hall, 85 Haynes Ave., perjantaina, lokak. 29 pnä klo 8 ill.
TORONTO, F. S. Club, 19 Huron St., maanantaina, marraskuun 1 p. klo 7 ja 9.00 ill.
TORONTO, Unkaril. Hall, 245 College St., keskiviikkona, marraskuun 3 p. klo 7.00 ja 9.00 ill.
WINDSOR, Hasroun Hall, 808 Marion Ave. perjantaina, marrask. 5 pnä klo 8 ill.
AIKUISET $1.00 — LAPSET 25c CANADIAN FINNISH MOVIES
Leikatkaa irti ja talletakaa!
(16-21-…)